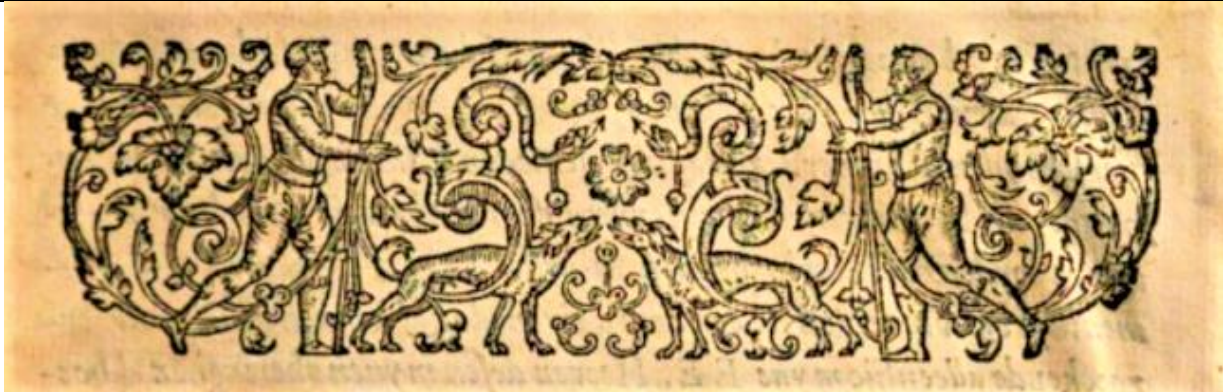
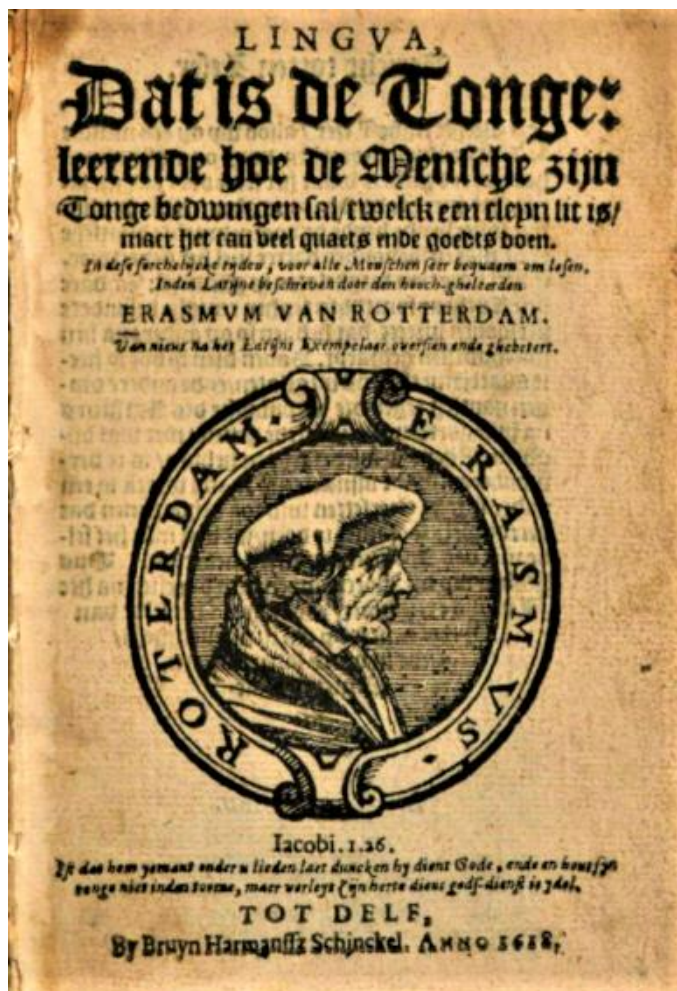

Inhoud -

- 8 januari 1618 – Jan van Goosteene betaalt de gasthuismeesters
- 10 januari 1618 - Stedeschool in de Papestraat
- 15 januari 1618 – Een hofstede van 14 gemeten
- 19 januari 1618 – De Lappe en de Couustraet
- 23 januari 1618 – Donatie inter vivos
- 6 februari 1618 – Een lening voor de dismeesters
- 12 februari 1618 – Verkoop van de Croone
- 12 februari 1618 – Verkoop huis naast de Proostdij op de Nieuwe Markt
- 12 februari 1618 – Schulden van levering van bier
- 26 februari 1618 – Verkoop uit Leiden van de familie Weeckens
- 5 maart 1618- Hommelhof op de Couter
- 9 maart 1618- - Jan van Zoutkercke heeft hoppe gekocht
- 10 maart 1618 – Heyerman heeft schulden aan de brouwer
- 19 maart 1618 – Stuk grond naast de Overdracht
- 19 maart 1618 - Huis in het Rekhof
- 4 april 1618 – Grond in de Edewaarthoek
- 9 april 1618 – De brouwers in de gevangenis
- 14 april 1618 – Anthoine de Pape bouwt het stadhuis van Thorout –
- 20 april 1618 – Een binlander gekocht –
- 25 mei 1618 – Een cauwede merrie
- 22 mei 1618 – De schulden van de weduwe Gharbeldoen
- 23 mei 1618 – Domyne Vandermeulene en 't water, molenaar
- 28 mei 1618 - Een spaens dexele
- 18 juni 1618 – Het ongeluk van Mahieu Garbeldonck
- 21 juni 1618 – De manslag op Athoine Gakiere
- 25 juni 1618 – Verkoop van huis in de Noordstraat
- 11 juli 1618 – Schulden bij de brouwer
- 23 augustus 1618 – Franchois van Waelscappele, baljuw van Poperinge
- 1 september 1618 – Donatie inter vivos aan de Sint Jankerk
- 13 september 1618 – Jooris de Cassel, ongeschoeide Karmeliet
- 18 september 1618 – Verkoop van een huis aan de pastorij en in de Gasthuisstraat
- 24 september 1618 – Broeder Joris Cassel
- 26 oktober 1618 – Zorgcontract
- 12 november 1618 – Verkoop van huis in de Papestraat

weirdet

overleden is tot zelve gasthuus
belovende de zelve somme te beaalen by twee egale paymenten
teerste ter anstaende rekenynghevan de zelve gasthuusmeesters, ten jaere 1618
ende het ander paymente over de de vulle betaelynghe binnen een jaer daernaer,
verzouckende den vornoemde jan van de Goosteene eersten comparant hier inne ende in elck
point zonderlinghe ghecondemneert te zyne, up heerelicke executie ende ghehoort de zelve
beloofte ende al tgonne voorseyt hebben wij schepenen onderschrevne den zelve Goosteene
met zynen consente daerinne ghecondemneert ende condemnieren hem by desen op
heerelicke executie hebben oock met ghelicke consente dese gheweesten end wyden by desen
executoire niet jegenstaende styl verswaerthede ofte usance ter contrarie
Actum present Nicolais Babelaere ende Jan Mazeman, schepenen - den vijijde january 1618

Den zelve Jan vande Goosteene over den vornoemde Pieter zynen zone kent insghelicx
schuldich te zyne an de dischmeesters van Ste. Bertins deser stede ter acceptatie van
Christiaen Mannenn dischmeester vanden zelve disch ten desen present ende ten proffyte
vanden zelve disch accepterende de somme van een hondert zeshien ponden achteen schelle
parisispreocederende van ghelicke over hemlieden contingent inde onkosten ghedoocht int
cureren ende aliementeren vnden vornoemde Courtois – belovende de zelve somme te
betalen by twee egale paymenten ende termynen, alsvooren ende met clause van
condemnatie als int voorgaende

8 januari 1618 – Jan van Goosteene
betaalt de gasthuusmeesters - Renten –
SAP 396 – Folio 272 verso

Jan van de Goosteene comparerende
in persone,
kent ende belydt wel ende deuchdelick
schuldich te zyn an de
gasthuusmeesters deser stede ter
acceptatie van **Pieter Vanden
Peereboome**, president vanden zelve
gasthuuse
ten desen present ende ten proffytte
vanden zelve gasthuuse accepterende,
over ende uter name van **Pieter zynen
zoone**,
de sommevan een hondert
vyventzestich ponden twaelf schelle
parisis,
ende dat over ende ter cause van de
onkosten by de zelve gasthuusmeesters
ghedoocht ende ghesupporteert int
cureren, alimenteren ende
onderhoudenesse van **Charles
Courtois** ter cause vande quetsure hem
gheinfereert byden vornoemde Pieter
danof hy deser

Actum ten daeghe ende presentie als vooren

10 januari 1618 - Stedeschool in de Papestraat – Subalterne wetten – folio 52 verso – 53

Burghmeesters ende schepenen der stede van Poperinghe kennen ende belyden by desen in goeden ende loyalen title van heure ghenomen thebbene jeghens Frans Keerne ten cause van zijne huusvaouwe te vooren, wedewe van Jaecques Proventier een huus met zijne toebehoorten ende erfve daermede gaende staende ende ligghende **in de Paepestraete** der zelve stede daer meester Pieter van Renynghe jeghenwoordelick woont, omme tzelve te ghebruycken voor eene stedeschole ghelyck tzelve voor dezen ghebruycct heeft gheweest ende noch jeghenwoordelick is voor eenen tyt ende termijn van zeven jaeren achter een volghende wannof teerste inneghegaen is den eersten maent van lauwe xvic achtiene ende soo voort van Jaere te jaere totten expireren van de voornoemde zeven jaeren ende dat omme zes ponden parisis te lyfcoope, twaelf ponden parisis teenen hoofcleede voor sverheurders huusvrauwe ende van principaelen heure zeven ponden vijf schellynghen groote by jaere in kennesse der bovenschreven schepenen,
Actum ter camere den xden lauwe 1618

15 januari 1618 – Een hofstede van 14 ghemeten - SAP 396 - Folio 27

Pieter van Damme filius Mattheus ende Magdaleene zyne wettelicke huusvrauwe comparrende in persooone - *nemen een lening op bij Renault Meerlebeck* – verbyndende daerinne tvierde van eene behusde hofztede met alle de groene ende drooghe catheilen daerup staende - ligghende ghemeene ende onverdeelt met Frans Pyl - Jacob ende Ghilein vande Damme daer Philippe Barlet nu jeghenwoordelick up woont inde Hamhouck - groot van lande onder ghers - meersch ende zaylandt **veerthien ghemeten** ofte daerontrent abouterende de voorseide hofstede mten westhende upde Sint Sixstrate - de noortzyde de voorseide jsten comparanten ende andere -de oostzyde an tgoet daer Touchain Lucas te woonen plach - de zuutzyde Jaecques Cauwaert ende de voorseide vercoopders
Actum present Jacob Roelens -Andries Rebault - Jan Denys - Jan Mazeman ende Jaecques Baert schepenen - den xvde janaury 1618

19 januari 1618 – De lappe en de Couustraet - SAP 396 - Folio 274 verso

Jan Lettale ende Adrienne zyne huusvrauwe *nemen een lening bij Jan Baervoet* - verbindende daerinne een half ghemet gerslandts met de helft van een huus ende voorts alle groene ende drooghe cattheilen daerup staende - ligghende inden Wipperhouck ghemeene met zyne kynderen – streckende oost ende west - van oosten de kynderen van Michiel Charlotte - van zuuden de straete lopende vande Lappe naer Godewaertsvelde - van westen up de **couustrate** ende van noorden de kynderen van meester Andries vander Clyte

23 januari 1618 – Donatie inter vivos - SAP 396 - Folio 276

Alzoo **Boudyn Oudegeerste ende Janneken** zyne huusvrauwe ghejoont ende ghegheven hebben by donnatie inter vivos

an **Isaek de Mey** ut pure jonste -
 de somme van tweehondert ponden parisis -
 te hebben ende ontfanghen naer haerlieden doot ende overlyden
 met conditie zoo verre als den zelve Isaek quaeme te overlyden
 zonder kynderen achter te laeten
 dat in zulcken ghevalen de zelve somme wederomme keeren zoude ten proffyte ende
 oorboire vande aeldyghen vande zelve donnateurs behoudelick dat ten overlyden vanden
 zelve Isaek goet ghenouchsaem bevonden waere omme ten dien te voldoen ende dat Pieter
 Everaert ter cause van Mayken zyne overleden huusvrauwe naer den overlyden van de
 voorseide donnateurs gheworden es haerlieden hoir unicq ende universel zijnde midsdien
 ghelast inde betalynghe vande voorseide somme -
 zoo eist dat den zelve Everaert omme den zelve Isaek -
 wesende noch onghehuwet danof te bewaeren ende verzekeren by
 consente van oppervooght ende schepenen deser stede - belooft heeft - zoo hy doet by desen
 voor de voorseide somme den voorseide Isaek te gheldene ende jaerelicx te betaelen
 de somme van twaelf ponden thien schelle parisis voor interest vande zelve somme
 doende dat zoo langhe als den zelve Isaek zal wesen onghehuwet
 ofte dat hy ghecommen wert tot anderen legitimen state ofte byde voornomde upervooght
 ende schepenen tzyne zelfs ghestelt wert als wanneer den voornomden Everaert ghehouden
 wert ende belooft by desen den voornoemde Isaek de zelve capitaele pennynghen metten
 interesse naer rate van tyde up te legghen ende goet te doene in goeden ende
 ghepermitterden ghelde -
 inneghegaen zynde de zelve rente den eersten january xvjc xvij
 wanof teerste jaer ghevalen is den jste janaury xvjc achttiene -
 verbyndende hy Everaert daerinne ter acceptatie van Jan Baelde als voocht vanden voorseide
 Isaek -

een hommelhof groot drie vierendeel ofte daerontrent
 ligghende up dYperstraete deser stede - doostzyde derfve van Frans Diedeman - de westzyde
 Gillis van Calais - tnoorthende Daneel Verschote - metgaders zyn huus ende erfve daermede
 gaende
 daer den voorseide Everaert jeghenwoordelick woont opde Nieuwem Marct deser stede
 tusschen de huusen van Jan Bollaert ende de kynderen vanden voorseide Everaert wesende
 tvoorseide hommelhof voor desen belast in twee ponden grooten by jaere jeghens de wedewe
 van Pieter Moernaert ende tvoorseide huus met twaelf ponden parisis tjaers ten proffyte
 vande kynderen van Francois Diedeman ende voorts met inninghe naer costume
 Actum present Guillaume Floor burghmeeser - Jacob Roelens - Nicolaes Babelaere - Jan
 Denys ende Jaques Baert schepenen -
 den xxiiij de january 1618

6 februari 1618 – Een lening
 voor de dismeesters - SAP
 396 - Renten - Folio 278
 verso

**Ghilein Jaecques ende
 Pieter Diedeman** hoirs ende
 aeldynghe van **Frans
 Diedeman** haerlieden
 vadere -
 comparerende in persone

hebben in vuldoeynghe vande testamente vanden voornoemde Francois ghecedeert-upgedreghen ende ghetransporteert - zoo zy doen by desen in handen van **Guillaume Rouveroy ende Nicolais vander Doene** als dischmeesters van Sinte Bertins - binnen deser stede - ten desen present ende ten proffyte vanden zelve disch accepterende - een erfvelicke losrente van twaelf ponden parisis by jaere - den penninck xvj - sprekende ten laste van Pieter Everaert ende Marie zyne huusvrauwe - bezet ende ghehypothequert up een huus ende erfve staende up de nieuwe marct deser stede al volghende de letteren van constitutie vallende jaerlicx den ijde meye dies breeder ghewaeghende in daeten vanden xvde novembris xvjc negheentneghentich ten passeren van desen ghesien ende dat ut pure jonste - caritate ende effectie die de voornoemde Frans zynen levne was draeghende totter voornoemde disch - maeckende de voornoemde acceptanten ende haerlieden naercommers in officie over ende ten proffyte vanden voornoemde disch vande voorseyde rente mette rate vanden loopende jaere vry acteurs omme etc.
Actum present Andries Rebault ende Jan Mazeman schepenen
den vj february 1618

12 februari 1618 – Verkoop van de Croone – Halmen – SAP 367

Dieryck Loys

heeft ghecocht jeghens **Christyne Stragiers**, huysvrouwe van **Jan van Moerkerke**, zo over haer zelve als machtich by procuratie over den voorseyde Moerkercke haeren man, de zelfde procuratie ghepasseert voor burghemeesters ende schepenen der stede van **Rousselaere** in date van den ixde september 1617
den conterzegel der voorseyde stede daer op ghedrukt in groenen wasse ende ondertekent Vanderstraete,
tvercocht es al sulck partie ende deel als hem Moerkercke cause uxoris competeert in erfve ende catheyl **inde herberghe ghenaeemt de Croone**,
waer vooren de voornoemde Dieryck es schuldich ende belooft te passeren ten proffytte vanden voroseye Moerkercke ende zijne huysvrouwe
eene erfvelicke losrente van xxx pond parisis tjaers,
den pennynck xvjde,
vallende ter eerste baefmesse
danoff 1ste jaer vallen zal te baefmesse xvi c xvij
daer inne verbyndende de zelve partye van erfve ende catheylen metghaeters vander deelen den cooper toebehoorende -
houdende de voorseyde Dieryck Loys jeghens laste de rente van Jan de Schotter hem wel bekendt,
metsghaeters al zuclke heerlicke renten als daer oppe zyn,
zonder dat den voorseyde Moerkercke daerinne voorder ghelast es met meer in tcapitaal als in verlopen so van van al deene als van dander renten, zes pont parisis
voor de vercoopeghe een hoofcleet zes pont parisis ten besten,
ij pond parisis voor godtpennynck
al tscoopers laste
Aldus ghehamlpt over erfve op den xix sporkel 1618
ende de vercoopeghe heeft gheexhibeert haer autorisatie ten daeghe van dese passerynghe

Tvoorseyde huus staet op dYperdam coutter jeghens over de

perdemart

Commende van zuuden opde straete, van oosten Willem de Rynck etc.

Actum xij sporkele 1618 voorschreven

12 februari 1618 – Verkoop huis naast de Proostdij op de Nieuwe Markt – Halmen – SAP 367
--

Ten halmdaeghe xij february 1618

Clays Devos de jonghe

heift ghecocht jeghens **Willem Scherrier ende jeghens Janckemyncken** zyne huusvrauwe, terde van een huus met ghelyck deel vander erfve ende alle zyne toebehoorten, mortelvast, naghelvast ende cavelvast aldaer **Alaert de Roede** overleden es ende nu by de cooper bewoont – ghemeene metten zelven - streckende oost ende west –

van westen de Nieuwe Marct van noorden de proostie – van oosten tsheeren synghele – van zuuden Pieter Bouquet ghelast met heerlicke rente als van ouden tyden dannof den cooper heift de verachterheyt metghaders tcapitael tzynen laste vorts zuuver goetd ende dit omme iij schele parisis te godtspenninck item iij pond parisis e lyfcoope

toedien xxiiij pond parisis voor tsvercoopers huusvrauwe – al tscoopers last vorts voor principael de somme van vierenveertich ponden grooten vlams tvoorschreven derde in de erfve ende catheyl te betaelen twaelf ponden grooten vlams te Baefmesse eerstcommende 1618

ende de resterende xxxij ponden grooten behoudt den cooper onder hem midtz daer vooren te verkennen tsvercoopes oorboor ende proffytte eene erfvelicke losrente van xxiiij pond parisis tsjaers cours hebbende vanden dach van heden – belovende hy cooper te passeren ter greffie rentebrief in vorma ende daerinne verbynende alzulck part ende deel inde erfve endecatheyly als den cooper in tzelve huus competeert met noch breeder hypotheek ten passeren van den rentebrief te verclaren

aldus wettelick ghepasseert opden xij february 1618 voorschreven.

12 februari 1618 – Schulden van levering van bier - SAP 396 - Folio 279

Compareerde in persone **Pieter Caenaert ende Mayken** de dochter van Jan Metsu - zyne huusvrauwe -

Ter naervolghende zaecke by den voornoemde haeren man gheauthoristeert thaeren dancke - verkenennde ende belydende wel ende deuchdelick schuldich te zyne an **Sebastiaen Watelier** ten desen present ende accepterende –

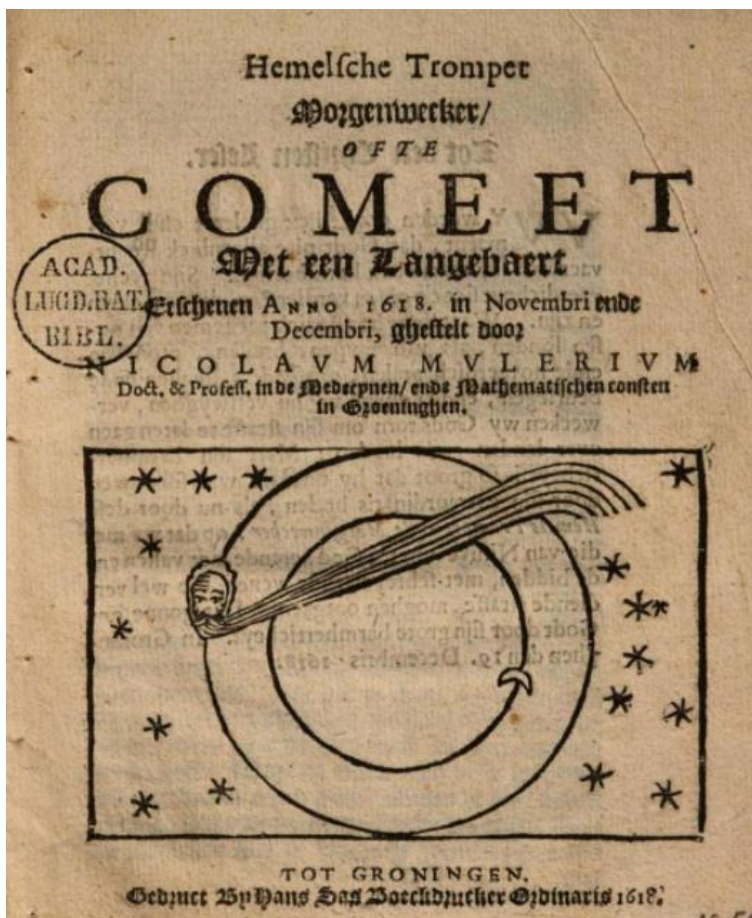
de somme van zessenveertich ponden thien schellynghen grooten vlaemsch procederende van **leveringhe van biere** by slote van rekenynghe -

belovende de voorseide comparanten elck voor andere ende een voor al in solidum ende zonder divisie ofte excussie –

de zelve somme te betaelen binnen den tyt van eenen jaere naer daete deser al teenen payemente -

ende omme den voorseide Watelier danof wel ende ghetrauwelick te bewaeren ende verzekeren hebben daer inne verbonden ende verobligiert zoo zy doen by desen

haerlieden personen ende by speciale de helft van een behuude hofstede - erfve ende cattheilen -
 liggende inden Edewarthouck deser jurisidictie - groot vijf ghemeten ofte daerontrent ghemeene ende onverdeelt met Clement Metsu filius Jans –
 wien dander helft competeert –
 commende van zuuden up de Yperstrate - van westen Robaertsbeeke - van noorden Jan van Fechelen ende van oosten de kynderen van Loys Makeblyde -
 de zelve gheheele hofstede te vooren belast met vierentwintich ponden parisis sjaers erfvelifcke losrente ten profyte van Arnout Ryckewsaert – dat belovende overzulcx te garanderen omme by faulte van betalynghe ten voorseiden termyne de voorseide somme daeranne te verhaelen ende recoupereren al volghende de costume deser stede inghelycke gheuseert –
 renunchierende de voorseide Pieter Canaert ende Mayken zyne huusvrauwe - eerste comparanten van tbeneficie van divisie ende excussie -
 zoo oock tzelve Mayken gherunchiert heeft ende renunchiert by desen van tbeneficie senatus oousulti velleam ende vande authentique ayva muoier disponerende dat een vrouwe haer niet en vermach te verobligieren voor nochte met haeren man tenzy danof alvooren gherenunchiert hebbende metgaders van alle andere exceptien ende beneficien daermede zy hemlieden eenichsins zouden connen behelpen tot divernatie van de belooftede ende verbande voorschreven -
 wesende hiermede gheannulleert ende extinct zeker voorgaende verbandt van veertich ponden grooten byden voorseide Canaert voor wetten deser stede verkendt ten proffyte vande voorseide Watelier up den xiiijde janaury 1617
 Actum present Guillaume Floor burghmeester ende Nicolais Babelaere schepen
 den xij february 1618

26 februari 1618 – Verkoop uit
 Leiden van de familie Weeckens
 – Halmen – SAP 367

Alzoo **Nicolays Weeckens**,
 copman woonende tot Leyden
 geconstitueert end emachtich
 ghemaekt is gheweest by
 procuratie hem verleent van
 weeghen Maycken Loys, wedwe
 van Pieter Weecken gheassisteert
 met Pieter Noot, haren bystanden
 voocht
 Item Jan ende Jaecques
 Weecken, ghebroeders, zoonen
 vanden voornoemde Pieter
 Item van Pieter de Meit
 ghetrauwet hebbende de dochter
 van Pieter Weeckens de jonghe
 Item van Daneel Trelcat
 ghetrauwet hebbende de dochter
 van Pieter Weecken doude
 Ghepasseert voor burchmeesters
 ende schepenen der stede van

Leyden

in date vanden xvij meye 1609

den zeghel van zaeken daer op ghedruckt in groenen wasse ende ghetekent Sleubich inhoudende te moghen byden voornoemde Nicolays vercoopen alle henlyeden goedynghen in Vlaenderen ghelegghen met clausule van substitutie

Vut crachte van vooroemde procuratie heift de voornoemde Nicolais Weecken machtich ghemackt ende in hemlyeder stede ghestelt **Pieter de Clopper**, woonachtich tot Ypre, ende toedien den zelven Pieter de Clopper machtich ghemaect ende gheconstituteert zynen procureur over hem als over de voorghenomde totter naervolghedne vercoopynghe de zelve procuratie speciael ende irrevocable ghepasseert voor burchmeesters ende schepenen van Leyden voort de zelve procuratie zeghel metteen zeghel vander voorseide stede in groenen wasse in date vanden xvj november 1617 ende ghetekent J. Van Bauchem ten passeren van deses

bede de procuratien ghesien ende gheleesen, vut crachte vande welcke den voorseide Pieter Clobbe verkende, wel ende deuchdelick vercocht te hebben an **Christiaen de Vynck** een huus, erfve ende catheylen – mortelvast, naghelvast ende cavelvast, staende opde Mesenstraete deser stede daer den cooper jeghenwoordelick inne woont – makende den houck vande Reneghelststraete – van westen de pottreyre van Franchoy's Kerne ende Clays vander Doene ende van zuuden den heer Welckhuus ende erfve eertyden toebehoort heift Pieter Weeckens,

belast met xxvij pond parisis tsjaers in diverssche rentebriefven – den pennynck xvj ende vorts met pennynckrente anden heere van Poperynghe – alle welcken renten zyn tscoopers laste zodnermeer,

belovende de vercoopers van tzelve den cooper te gareanderen ende dit omme x schele parisis te goetspenninck – xij pond parisis te lyfcoope tscoopers laste

ende voor principael de somme van xxxvij pond grooten vlaemsch zuuwer ghelt – te betaelen zes ponden grooten ghereet ende der mede te furnieren ende betaelen alle de achterstellen vande voorseide lasten ende voor de resternede xxxij pond grooten es de cooper ghehoduen emmers belooft daer vooren te verkennen een erfvelicke losrente van twee ponden grooten tsjaers – den pennynck xvjde – de welcke coursghenomen heift tzydert den xxiiij maerte 1615 als wanneer tcontract vande vercoopynghe ghemaect wert ende ghelaeten thuus ende erfve voorschryven in zjn liber possessie ende met de cooper verbynden voor applicance van hypotheek tvoorseide huus metter erfve

aldus wettelick ghepasseert ende ghehalmpt over erfve den xxvj sprokele 1618 voorschreven

5 maart 1618- Hommelhof op de Couter – Halmen – SAP 367

Ten halmdaeghe vde maete 1618 ter presentie van Guillaume Floor, burchmeester, Jacob Roelens, Rebault, Babelaere, Kerne, Mazeman ende andere schepenen

Pieter Diedeman heift ghecocht jeghens Jooris Loy ende jeghens zyne huusvraowue xxvj roeden latns ligghende op de couter, erfve ende catheyl nu hommelhof zynde met alles darop ligghende – de oostzyde jeghens derfve van Willem de Rycke, de westzyde de disch ende tgasthuus, ghelast met coutherrente ande heere desere stede – d'achterstelen te zuuveren by den vercooper tot St. Jansmesse 1618 ende vorts tscoopers laste den coop es xvj pond grooten vlams tvoorseide te betaelen comptant ghelt wlecke somme dne voorseide Jooris kendt vanden cooper vldaen te zyne –

Passerende hier mede quittance absolute

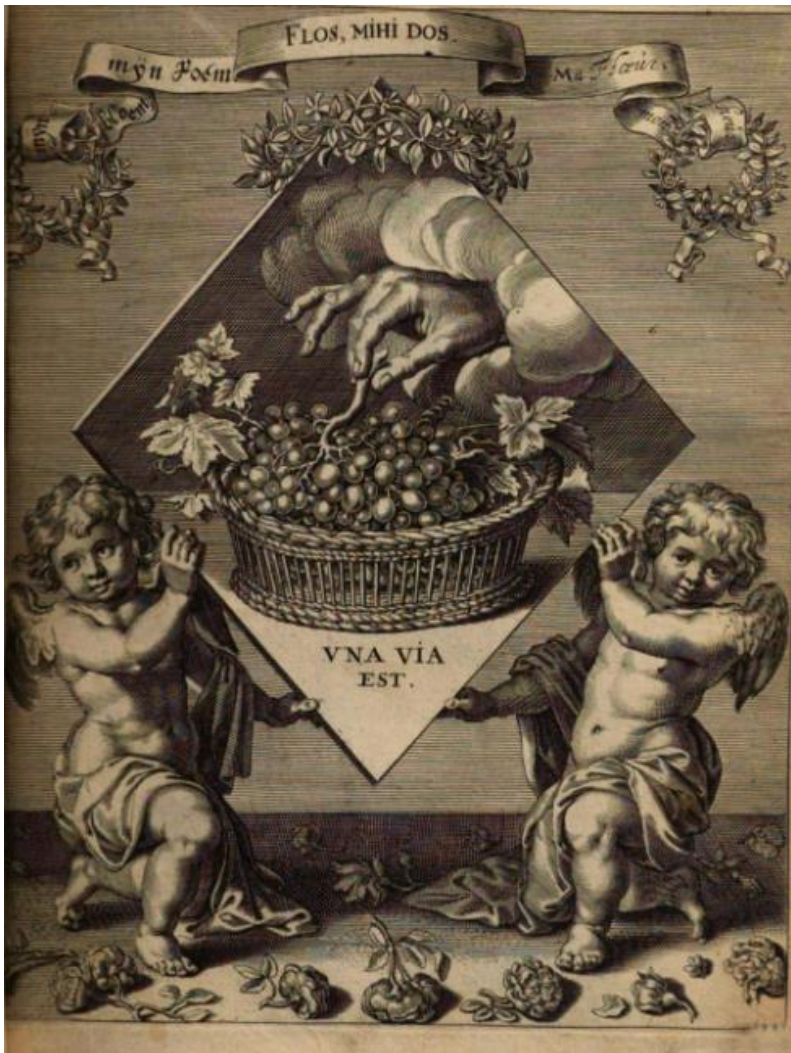
Aldus ghehalmpt over erfve dach ende date voorschreven

Jan van Zuutkercke comparerende in persooone
kendt ende belyd wel ende deuchdelick schuldich te zyne an **Renault Meerlebeck**
ten desen present ende accepterende
de somme van iiijxx xij ponden xiiij schele
procederende van coope ende leveringhe van drie hondert acht ponden hoppe by den
voorseide Zuutkercke tzyne contentemente ontfanen
Belovende de zelve somme te betalen anden voornoemde Meerlebeck talden heilichmesse
eerstcommende te weten ten jaere xvjc achtiene
verzouckende den voorseide eersten comparant hierinne ghecondemneert te zyne op heerlicke
ende parate executie
ende wy ghehoort de voorseide belooft ende al tgonne voorseit,
hebben wy schepenen onder ghenomt den voorseide jste comparant met zynen cosente
daerinne ghecondemneert ende condemnieren hem by desen ende hebben by ghelycken
consente dese verclaert ende verclaeren by desen executie nietjeghenstaende verjaerthede, styl
ofte usance ter contrarie danof den eersten comparant gherenunchier heeft ende renunchiert
by desen
Actum present Jacob Roelens ene Andries Rebault, schepenen
Den ixsten maerte 1618

Clais Heyerman ende Christyne zyne huusvrouw byden zelven heren man ten naervolghende
zaeken thaeren dancke gheauthoriseert – comperaerende in persone kennen ende belyden wel
ende deuchdelick schuldich te zyne an Franchois Keerne, vrouwere ten desen present ende
accepterende de somme van drie hodnert ponden grooten vlaemsch, procederende van coope
ende levernghe van biere
Belovende de zelve somme anden zelven Franchois te betalen by drie eegale paymenten
Te weten een eerde binnen drie jaeren naer daete desen, een ander derde binnen drie jaeren
daernaer endee het laetste derde binnen adner drie jaeren daarnaer volghende twelcke wesen
zal den xden maerte xvjc zevententwyntich ende omme de zelve Franchois danof wel ende
ghetrouwleick te bewaeren ende verzekeren zoo hebben de voornoemde eerse comparanten
daerinne verbonden ende speicaelick verobligiert – zoo zy doen by desen, alle de mueblen,
inhaven ende catheilen, wesende thaerlieden huuse ende heerberghe vanden Wildeman
present ende toecommende, gheene ghezondert nocte ghereserveert ende omme den zlvn
danof breddeer te bewaeren ende vezekeren - zoo heeft peryne de wedewe van X-Claes
Cartoen gheadsisteert mt Matheus Lottin in dsen haen bystaenden man ten desen present
ende medecomparerende ten verozucke vande voorseide eerste comparanten daerinne
verbonden ende specialick verobligiert een huys metten erfve daer onder ende achter
ligghende met alle zyne toebehoorten ende edivicien op dezelve erfve staende daer de zelve
peryne jeghenwoordelick woont op dewestyde vanden Overdam deseer stede vgan zuudden
an thuyt ende erfve van Franchois van Beveren, van westen thommelhof van Pieter Diedeman
van noorden meester Jacob Canin nu Frans Kyndts omme by ghebreke van betaelinghe etc.
Met conditie nochtans dat de zelve peryne int zelve huus zal moghen blyven woenen haer
leven ghedeurende zonder eenighe heure ofte interest te moten bealeen, alwaert oock zoo dat
tzelve omme de voorseide schult ofte partie van diere afgewonnen, ofte ghedecreteert waere
Belovende de voroseide eerste comparanten de zelve peryne danof te indemneren ende
garranderen jeghens elcken

Renunghciernde de voornoemde Christyne de huusvrauwe van Nicolaies Heyerman ende Peryne dewedwe van Claes Cartoen van alle exceptien daermede hy hemlieden zouden connen behelpen tot duervatie van desen verbande ende zonerolynghen van beneficie ste. Velleau ende van de authenticque sigva mulier disponerende van vrauwen hemleiden niet en vermoghen te verbynden, voor andere noch oock voor noch met haerliden mans en zy rennchierende vande zelve beneficien ende alle andere ten desen ontrarie
Actum present Jacob Roelens ende Nicolais Babelaere, schepenen
Den xde maert zeshien hondert achtiene

Daarnaast neemt Heyerman nog een lening op bij Antuenis Winnebroot van 204 en één van 96 groten Vlaams. Winnebroot transporteert deze leningen echter meteen aan Joris Prien.

Uit: Maechden-plicht ofte Ampt der ionck-vrovvven, in eerbaer liefde ..., Volume 1

Door Jacob Cats

19 maart 1618 – Stuk grond naast de Overdracht – Halmen – SAP 367

Jacques Diedeman, machtich by procuratie over **Clays Inghels ende Tanneken Lauwet** zyne huusvrauwe ende over **Guillaume Beck ende Mayken Ynghels** zynen huusvrauwe ghepasseert voor burchmeesters ende schepenen deser stede in daete van de xj july 1617 Vut register van procuratien vortghelesen – kendt ende beleydt by desen vercocht thebben an **Franchoy's Folcke** tgherechte derde deel van vyfvierendeel gheslant ligghende inde Edewaerthouck **byden 1ste overdraghe** deser stede

ghemeene in een meerder partye van vier ghemeten met de kynderen van Maillaert vande Goosteene, Franchoy's Folcke ende ander streckende van oosten tlant vande stede, van westen de schipvaart - van noorden de Leughenbeeke – van zuuden Franchoy's Folcke – zuuver goet – omme iij schele te godtspennynck ende voor principael acht ponden vyf schellynghe grooten vlaemsch byden vercooper ontfaen
Aldus ghehalmpt
Den xix maerte 1618

Compareerde in persone **Ghilein vanderClyte ende Mathys Rouveroey** als curateurs ende bezoorghers ghestel ende ghecommitteert by burghmeesters ende schepenen deser stede ten sterfhuyse van **Janneken de wedewe van Hubrecht van Rouveroy** -
 verkennende ende belydende wel ende loyalick vercocht te hebben an **Jan Daneel filius Bouduyn** - die insghelickx kendt ghecocht te' hebben -
 jehens de zelve curateurs -
 een huus staende up tRekchof deser stede - mortelvast - neghelvast ende cavelvast -
 met een coetse ende schaprayken staende inde camere ende alle zyne toebehoorten
 toedien oock zulck recht ende actie van cheyns als de vercoopers hebben - ande erfve daerup
 tzelve huys nu staet - toebehoorende den heere deser stede -
 te zuveren dachterstellen vanden zelve cheyns byde vercoopers totten daeghe vande
 vercoopynghe ende dat voor de somme van vyfvendertich ponden grooten vlaemsch te
 betaalen bydrie paymenten -
 te weten elf ponden grooten te alderheileghen naestcommende xvjc xvij -
 het tweede bedraeghende xij pond grooten binnen een jaer naer tvallen van teerste payment
 ende het derde ende laetste payment over de vulle betalynghe bedraeghende ghelycke xij
 pond grooten te alderheileghen xvjc xx -
 welcke te bewaren ende verzekeren - zoo heeft den voornoemde Jan Daneel daerinne
 verbonden ende verobligiert zoo hy doet tot breedder verzeckertheyt -
 zoo heeft den voornoemde Jan Daneel doen compaereren Maillaert ende Christiaen de
 Wyntere - beede ten desen present de welcke hemlieden over den zelve Jan ghestelt ende
 gheconstitueert hebben boorghe ende principael
 Actum present Guillaume Floor ende Jacob Roelens schepnen
 den xix maerte 1618

4 april 1618 – Grond in de Edewaarthoek – Renten – SAP 396
--

Daneel de Codts ende Mayken zyne wettelicke huusvrouw *nemen een lening op bij Jan Denys*
 verbyndende daerinne twee gheemen een lyne xxxij roeden zaylant ligghende inden
 Edewaerthouck deser jursidictie ghebruuct by Jan Lefebre -
 streckende metten oosthende ende westzyde jehens tlandt vande kercke van Sint Jans -
 tnoorthende tlandt vanden heere van Sint Bertins - tzuuthende inden pit –
 Item vier lynen zaylandt inden zelve houck - streckende met de wetzyde jehens lant van
 Chrispiaen Liebaert - doostzyde Olivier de Nuwelaere - tzuuthende daeldynghen van Loys
 Makeblyde - tnoorthende de kynderen van Chrispiaen Mostaert -
 voor desen zuuver ende onbelast
 ende dit al met zulcke innynge als men heeft van landspachte al volghende etc.
 Actum present Guillaume Floor - burghmeester vander wet - Jacob Roelens - Nicolais
 Babelaere ende Jan Mazeman vervanghende Clais Beeke – schepenen
 den iiijde april 1618

9 april 1618 – Der gekozen notabelen - SAP 435 - folio 49 – Subalterne wetten

Notable deser stede ghecooren by burghmeesters ende schepenen upden ix april xvjc xvij
 Andries Makeblyde, burghmeester vande commune - Jan Fobert - Jan de Schottere - Nicolais
 vander Doene- jan Wyts - Gillis de Roode - Frans van Beveren -

Matheus Trystram - Clais de Vos - Ghilein van Elstelande - Frans Pierens - Jan Foclke - Ramault Meerlebeck - Dieryck Spetebroot - Jacob de Berch - Boudewyn Beuten - Jacob Verslype - Frans Hancx - Jan Bouve - Pieter Diedeman - Jan van Damme, drapier - Ghelein vander Maerle - Jacob Wanten - Jan Questroy

9 april 1618 – De
brouwers in de
gevangenis – Renten –
SAP 396 – Folio 286
verso

Compareerden in
persone **Jaecques
Floor, Jaecques Melis
ende Pieter van
Damme**, te kennen
ghevende hoe dat zy
metages **Jan Defou
ende Willem de Rycke**
al brauwers van
haerlieden style,
woonende binnen deser
stede
opden laetsten maerte
1618 laetstleden
gheexecuteert zyn

gheweest ende faictelick in vanghenesse gherecommandeert byden huisier Cobbaert ten verzoucke van Tanneken de wedewe van Jan vande Goosteene in zynen levne pachere gheweest hebbende ten diversche saysoenen vande impositien vande guldenen ende zes suuvers op de tonne biers

omme betalynghe van zeker restanten vande zelve impositien byde zelve wedewe ten laste vande voorzeide respectie gheexecuteerde ghepretendeert vande jaeren ende saysoenen 1613 ende naervolghende ende bedonghen tsameen iiijc lxviij ponden xij schele parisis behoudens juuste calculatie ende dat zy daernaer op requeste ghepresenteert an mijne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Brugghe vercreghen hebben slakynghen van de voroseide executie ende vanghenesse opde zekers byde zelve requeste ghepresenteert te passeren voor de wet deser stede, de zelve requeste ende appostille marginaele in daeten vande vde deser maent onderteeckent j. van Belle ten passeren vandesen ghesien Omme ten welcken ghrpreseneerde zekers te vuldoene, zoo zijn ten desen ten verzoucke vande voorseide comparanten medeghecommen ende ghecomponeert Nicolais vander Doene, Franchoy Keerne ende Jan Bollaert de welcke ende elckvanhemlieden respectivelick ghestelt ende gheconstitueert hebben, zoo zy doen by desen, boorghe ende principal over de voorseide eerste compaanten ende medegheexecuteerde in solidum ende zonder divisie ofte excussie – renunchierende van tbeneficie ende ordre vandien ende dat voor tdobele vande voorseide somme daeromme zy gheexcuteert zyn gheweest – beddraeghen ixc xxxvij pond vj schele parisis

Omme daerup te verhaelen tghewysde, noodt zynde,

Belovendebyde voorseide jste comparanten zoo over helieden als over haerlieden voorsseide consorten haerlieden voorseide boorghe ende elck van hemlieden respectivleick danof te indemneren ende garranderen jeghens elcken.

Actum present dheer Andries Makeblyde ende Guillauems Floor, burghmeesters
Den ix april 618

14 april 1618 – Anthoine de Pape bouwt het stadhuis van Thorout - SAP 396 - Folio 287

Compareerde in pesoone **Anthoine de Paepe**

te kennen ghevende hoe dat hy anneghenomen heeft jeghens burghmeesters ende schepenen der stede van Thouroult het metsel van zeker edificie ghedestineert tot een stadhuys voor de zelve stede ende wet aldaer voor de somme van xlij pond vij schele grooeen vlaemsch ofte daerontrent

emmers volghende de wettelicke bestedynghe danof ghedaen -

upden iiijden deser maendt van april 1618 - onderteeckent L. Rogiers ende by laste Anthoine de Pape -

ten passeren van desen ghesien ende de onderghenomde boorghe ende rectificateurs vooren ghelesen met laste van daervooren te stellen souffsante zekere - omme den welcken te veldoene **Pieter Cappelle** metsenare van zynen style - wonende binnen deser stede medecomparaerde - hem ghestelt ende gheconstitueert heeft over den voornoemde Anthoine eersten comparant boorghe ende principael in solidum ende zonder divisie ofe excussie renunchierende van tbeneficie van dien voor tvoorschreven metsel ende handtwerck metgaders tot tvulcommen van alle de conditien dien breeder by de voorseide bestedynghe ghespecificieert omme by faulte van dien al tzelve up zynen persoon ende goet - present ende toecommende te verhaelen ende recouvreren by heerlicke innynghen ende executie -

renunchierende van alle execeptien - rechten - privilegien ende beneficien ten dien contrarie zynde -

ten desen oock ghecompareert Nioclais de Quellerie slotemakere ende Pieter Den Liertauwere - beede lieden van goede name ende fame - wonende ende haerieiden styl doende binnen deser voornoemde stede - vertiturende ende attesterende goede kennesse te hebben van den voornoemde Pieter Cappelle -

ende midsdien wel wetende dat hy meer dan solvent ende souffisant is tot vulcommen vanden wercken ende metselinghe voorschreven up de conditien byde de voorneemde voorwaerde vermelt -

belovende byden voornoemde Anthoine eersten comparant de voorseide zyne boorghe ende ceritficateurs danof te ontheffen - garranderen ende indemneren costeloos ene schadeloos jeghens elcken wient angaen mach

Actum den xiiij april 1618 present Guillaume Floor burghmeester ende Jacob Roelens schepenen

In de acte daarna stelt Anthoine de Paepe dat hij ook het timmerwerck aangenomen heeft. In de acte daarna vernemen we dat Jan Baert het timmerwerk van Anthoine de Paepe overneemt.

20 april 1618 – Een binlander gekocht - SAP 396 - Folio 288

Pieter Annys wonende in de prochie van Oosta - comparerende in persone -

kendt ende belydt wel ende deuchdelick schuldich te zyne an **Jaecques Steven** - ten desen present ende accepterende - de somme van vichtien ponden thien schellynghen grooten vlaemsch -

procederende over reste van coope ende leverynghe van een binlanderschip byden eersten
 comparant zynen contentemente ontfaien - belovende de zelve somme van xv pond x schele
 groten vlaemsch te betaelen anden voorseide Jaecques by twee paymenten -
 te weten zeven ponden thien schellynghen grooten den xvden octobris naestcommende svjc
 achtiene - ende dander acht ponden grooten over de vulle betalynghe binnen een jaer naer
 daete van tvallen van teerste payment -
 wesende den xvden octobris zeshienhondert neghenthiene wel verstaende indien den voorseide
 eersten comparant in faulte bevonden waere van tyste mayement te betaelen ten voorseide
 valdaeghe -
 wert indien ghevalle tlaetste payment oock ghevallen ende ghehouden te betaelen
 ende omme den voorseide Jaecques Steven danof wel ende ghetrauwelcik te bewaeren ende
 verzekeren -
 zoo heeft den voornoemde Pieter Annys - eersten comparant - daerinne verbonden ende
 veronligiert - zoo hy doet by desen - zyn persoon ende alle zyne goedynghe - roerende ende
 onroerende - gheene ghezondert nocte ghereserveert - waer die ghestaen ofte gheleghen zyn
 - present ende toecommende ende by speciale **een gheboeyde cogghe** den comparant
 competerende by manghelynghe ghedaen jeghens Maximiliaen Loulleur jeghens tvoorseide
 binlanderschip by accoorde tusschen hemlieden ghemaect -
 omme by faulte van betalynghe vande voorseide somme ende elck payment zonderlynghe de
 zelve cogghe daeromme al heerlick te moghen doen vercoopen - totten vullen soussemente
 vande voorseide somme mette wettelcike costen daeranne dependerende in wat wateren de
 voorseide cogghe bevonden wort ligghende ofte vlietende binnen Vlaenderen ofte daerbuuten
 Renunchierende by desen den voorseide eersten comparant van zyne poorterie van Ypere
 ende voorts van alle andere exceptien ende beneficien van rechte daermede den voorseide

eersten comparant
 hem naermaels in
 prejudicie van
 desen zoude willen
 ofte connen
 behelpen
 ende zonderlynghe
 den rechte
 doterende dat
 generale
 renunchiatie niet
 en opereert tensy
 speciale vooren
 gaen
 Actum present Jan
 Denys ende Jan
 Mazeman,
 schepenen
 den xx april 1618

25 april 1618 – 't
 Klooster van Sinte
 Clara Urbanisten te
 Ieper - SAP 396 -

Doen te weten dat voor ons commen ende ghecompareert zy in persone
jonckheere Corneel Heulebout ende Jan Baptiste Bulteel -voochden van jonckvrauwe Marie de dochter van joncker Frans de Blonde -
 te kennen ghevende hoe dat de zelve jonckvrauwe Marie gheanveert is int cloostere van **Sinte Clare Urbanisten binnen de stede van Ypre -**
 met intentie van haer aldaer ten religione te begheven –
 dies zy schuldich ende ghehouden is inne te brynghe ende ten proffyte vanden zelve cloostere te verkennen ende bezetten –
 een lyfrente van twyntich ponden grooten by jaere thaeren eighen lyfve –
 de welcke loop ende cours hebben zal van vjde van jeghenwoordighe maent van april 1618 -
 al volghende den contracte ende conventie danof ghestipuleert ende ghemaect tusschen de
 voorseide comparanten in haerlieden voorseide qualiteit ter eender zyde -
 ende mevrauwe de abdesse vanden voorseide cloostere ter andere -
 omme ten welcken te vdoene de zelve comparanten inde zelve haerlieden qualiteit
 ghemachtigt ende gheauthoriseert by octroye van burghmeesters - lanthouders schepenen
 ende cueerhers der stede ende casselrie van Vuerne als upervooghden van alle weesen - de
 zelve stede ende casselrie in daeten vanden xxij maerte 1618 -
 laetstlyck onderteeckent P. Vanderlynde ten passeren van desen ghesien
 belooft hebben ende beloven by desen over ende uter name van de voornoemde jonckvrauwe
 ten desen present - over mevrauwe dabdesse ende clooster voornoemt te gheldene ende
 jaerlicx te betaelen ten proffyte oorboire ende behouve van tzelve cloostere ghedeurende
 tleven vande zelve joncvrauwe Marie -
 zoo verre als zy int zelve clooster quame haere proffessie ende geloofte van religieone te
 doene ende andersins niet -
 eene lyfrente van twyntich ponden grooten by jaere wanof eerste jaer vallen ende verschynen
 zal den vj de april 1619 -
 ende alzo voorts van jaere te jaere totten daeghe vanden overlyden van de zelve joncvrauwe
 Marie -
 naer rate van tyde zonder dat de zelve rente ghedeurende haer leven yemant zal moghen
 ghelost worden ten waere metten wille ende consente vande voornoemde abdesse ofte andere
 haere successeurs -
 ende omme de zelve rente wel te verzekeren ende hypothequieren zoo hebben de voornoemde
 comparanten daerinne verbonden ende veroblighert - verbyndende ende veroblighieren by
 desen -
 eene behuude hofstede met alle de catheilen - groene ende drooghe daerup staende - groot
 van lande xxxix ghemeten lxj roeden ende half gheleghe inden Oosthouck deser jurisdictie
 daer Anthoine Doore nu up woont - consisterende in de naervolghende partien -
 eerst de hofstede metten bomgaert bezuuden ende den meersch beoosten medegaende
 groot vier ghemeten preter x roeden - streckende metten zuuthende westzyde ende noortzyde
 tnaervolghende landt
 Item thien ghemeten ij lynnen l roeden landts in diversche sicken al an anderen -
 onder meersch - gars ende zaylant - benoorden ande zelve stede - over de brugghewech - van
 westen tnaervolghende landt - van noorden Claeis Verdoene ende schipvaert - van oosten
 relictia ende kynderen van Andries de Nuwelaere totten meersch van Sint Obrechts ghilde -
 Item bewesten hieran v lynnen ij roen teenen happende inde bilcke - tzuuthende de
 Brugghewech ofte hofstede Mahieu Caillau - de westzyde de haeghe - tnoorthende de
 meersch vanden zelve Verdoene ende voorseide schipvaert
 Item drie ghemeten lxxij roeden landts daer den schynckelpit inne staet - doostzyde de
 voornoemde hofstede - tzuuthende ende westzyde landt vande hofstede van de zelve Caillau
 tnoorthende up de Brugghewech

Item iij lynen xxx roeden landts - bezuuden vande voornoemde hofstede - tzuuthende Claeis vanden Ameele - landt de westzyde de dreve - van oosten de kerckmeersch van Sint Jans deser stede

Item een ghemete liij roeden landts bezuuden de voornoemde stede streckende zuudt totten merckmeersch - tnoorthende Joos de Nuwelaere - de westzyde relict Andries de Nuwelaere

Item lxxv roeden meersch betoost vande voornoemde stede - streckende west tot de voorseide hofstede – toosthende ende zuutzyde Eloy moreel - caua uxoris landt

Item vyf lynnen preter xv roeden landt daer de Brugghewech overloopt tnoorthende Joos de Nuwelaere - de westzyde relict Andries de Nuwelaere

Item v lynen preter xij roeden landts betnoort vande stede vande aeldynghen Jan Daens - de oostzyde de kercke van Sint Jans voorseit ende voorseide aeldynghen

Item v ghemeten preter xv roeden landts ten twee sticken an anderen bewesten de hofstede van relict Michiel Langhe - tzuuthende telst Loys Makeblyde - tnoorthende Mahieu Caillau - doostzyde Claeis Verdoene ende andere hofstede -de westzyde Claeis vanden Ameele

Item ij ghemeen lxxv roeden landts - de zuutzyde de hofdreve - doostzyde Jan Hallynck - toosthende daeldynghen van Jan Daens - twesthende relict Andries de Nuwelaere

Item een ghemet lxxv roeden landts - toosthende up de Braemmeersch ofte waterloop - twesthende relict Andries de Nuwelaere - de zuutzyde tnaervolghende landt

Item twee lynnen xl roeden landts ande voornomde hofstede daer Caerle Moerant woont dat ghecocht was jeghens meester Andries vander Clyte - de oostzyde ende westzyde den zelve Moerandts landt - de zuutzyde Chaerles Verdoene

Item zeven lynnen xl roeden ghecocht jeghens den voornomden Clyte - tzuuthende Claeis Verdoene ende kerke van Sint Jans landt - de westzyde tnaervolghend landt - tnoorthende relict Andries de Nuwelaere landt

Item een half ghemet meersch streckende mette noortzyde Claeis van de Ameele - de zuutzyde ende oosthende tvoorseide landt - den oortzyde de vryheit vande schipvaert

Item twee lynnen landts tzuuthende ende oostzyde tlant van Jan vande Pereboome by coope jeghens Jan Kiecken - de westzyde een elst - tnoorthende telst daeldynghen Ghilein Moeraert

Item een half ghemet landts ghecocht jeghens Jacob van Hille - tzuuthende tvoorgaende landt van noorden den meersch van Claeis vanden Ameele -

somma vande voornoemde stedelanden alsvooren xxxix ghemeten lxj roeden ende half - voor desen elst met neghen ponden grooten sjaers losrente - den pennynck zestiene - gheldende tclooster vander Haeghe tot Ghendt die joncker Pieter van de Stichele - oom vande voornoemde weese schuldich es te lossen volghende den accoorde ende laghe tusschen den vadere vande zelve weese ende den voornoemde Pieter ghemaect ende dit al met zulcke innynghen ende executie als men heeft van landspachte - al volghende etc.

Actum present d'heer Andries Makeblyde - burghmeester vande commune - Andries Rebault ende Jacques Baert - schepenen - vervanghende Guillaumes Floor burghmeester ende Claeis Beeke schepenen
den xxv april 1618

25 mei 1618 – Een cauwede merrie - SAP 396 - Folio 292
--

Paschier de Baene comparerende in persone

kendt ende belydt wel ende deuchdelick schuldich te zyne an **Charles Leurein**

ten desen present ende accepterende by overstellynghe van **Adriaen Bondel** -

de somme van zeven ponden grooten vlaemsch van coope van **eene cauwede merrie** par acte van conventie ghegheven by **de wet vande Coppernolle** ten laste vanden voornoemde

Passchier ende proffyte vande voornoemde Leurein in zyne voornomde qualiteit ende omme

den zelve Leurein danof wel ende ghetrauwelick te bewaeren ende verzekeren ende zonderlynghe vande betalynghe an diere die hy belooft te doene ten ougste naestcommende zoo vyndt hy Passchier daerinne by vorme van garantie specialelyck zekere twee ghemeten ende half groene coorne ende hommele ligghende upde noortzyde vande Werfstrate neffens deser stede - **ghenaemt de Belie** - verzouckende den voorseide jsten comparant hierinne ende in elck ponct zonderlynghe by ons burghmeesters ende schepenen onderschreven ghecondempneert te zyne up heerelicke executie ende wy ghehoort de voorseide belooft ende al tgonne voorseid - hebben hem daerinne ghecondempneert ende condemneren by desen up heerelecike executie ende hebben met ghelycken consente dese ghewesen tzyen laste executoire niet jeghenstaende styl - verjaerthede ofte usancie ten contrarie

Actum present Andries
Makeblyde - burghmeester
ende Nicolas Babelaere
schepenen
den xxv meye 1618

22 mei 1618 – De schulden van
de weduwe Gharbeldoen –
Halmen – SAP 367

Hedent desen xxij meye 1618
Zoo heift vercocht publike
Bernaerts weduwe van Mahieu
Gharbeldoen, gheadsisteert met
Robert Defloucq an Mahieu
van Nouefville die van
ghelycke kendt ghecocht te
hebben een partie van een half
vierendeel zaylants ghemeene
met Clays Buewaere emmers

byden coopere ghekendt, ligghende inden Lysssenthouck in een meerder partie ghehaempt den Diedeman voor de somme van v pōnd x schellinghen goroten vlams

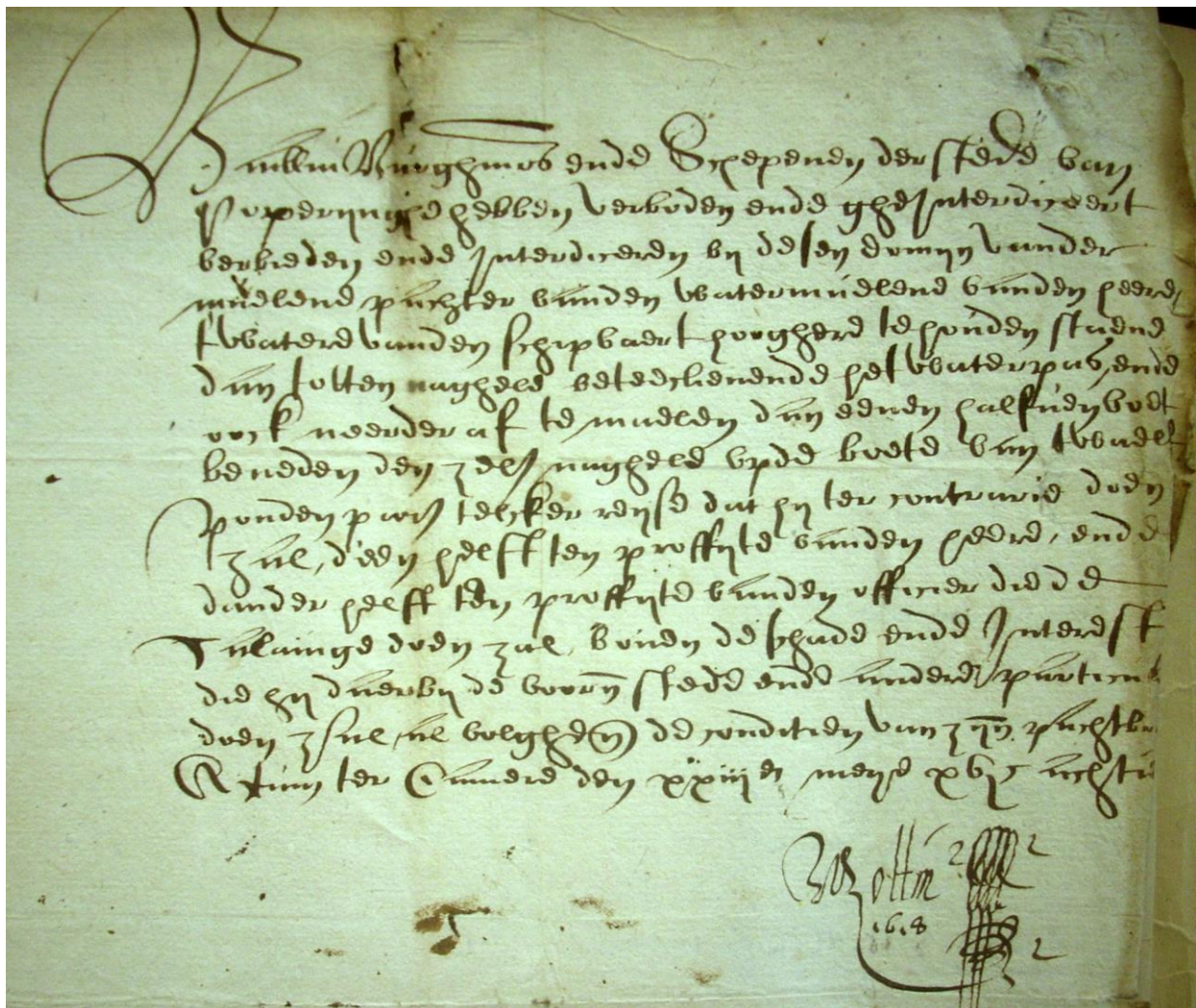
Iij pond te lyfcoope

Ij schele te godtspenninck

Ende zonder payemetnen te weeten dat hem van Nuefville zal tzyen proffytte commen xxijj pnd paris is van voorgaende lanspcht ende vj pond van verteirde costen by Clays Beuwaere ghedaen ten huuse van hem Gharbeldoen te betaelen de voroseide somme in ij payementen het erst voro ougstment dat als vooren ende dander helft te betaelen daer naer

Aldus ghehalmpt voer erfve, dach ende daete voorschreven

23 mei 1618 – Domyn Vandermeulene en 't water, molenaar

Bailliu, burgmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe hebben verboden ende gheinterdiceert, verbieden ende inetersideren by desen Domyn Vandermeulene, pachter vanden watermeulen vanden heere t'watere vanden schipvaert hooghre te houden staene dan totten naghele beteeckenende het vaterpas, ende oock meerder af te maelen dan eenen halfven voet beneden den zelve naghele upde boete van twaelf ponden parisis telcken reyse dat hy ter contrarie doen zal, d'een helft ten proffyte vanden heere ende dander helft ten proffyte vanden officier die de callainghe doen zal, boven de schade ende interest die hy daerby de voornoemde stede ende andere particuolieren doen zal, al volghende de conditien van zyne pachtbrief.

Actum ter camere, den xxiiijsde meye xvjc achtien

Lottin – 1618

28 mei 1618 - Een spaens dexele - SAP 396 - Folio 292 veso

Henderyck Vasseur comparerende in persoone kendt schuldich te zyne an **Nicolais Tlam** ten desen present ende accepterende -

de somme van vier ponden parisis - reste van een jaer huusheure ghevallen ten halfmaerte laetstleden 1618 -

belovende de zelve somme te betaelen ter wille ende gheliefte vanden voorseide Tlam -

ende omme den voorseide Tlam danof wel ende ghetrauwelick te bewaeren ende erzekeren metgaders vande twee naervolghende jaeren die valen zullen ten half maerte 1619 ende half maerte xvjc xx - bedraghende xvijj ponden parisis by jaere -
zoo heeft de voorseide Vasseur - jsten comparant - daerinne verbonden ende verobligiert - zoo hy doet by desen -
twee bedden - danof teene es ghevultt met plumen ende tander met caf
item een wit spaensch dexele - item een witte tycke - item een eeren ketele - item twee laen - een schaprai - item een eeren kandelare metgaders een paer slaep plakens ende voorts alle zyne andere mueblen - tzynen huysse zynde
present ende toecommende - omme by faulte van betalynghe de zelve etc.
Actum present Jan Denys ende Jaecques Baert, schepenen
de xxviii den meye 1618

18 juni 1618 – Het ongeluk van Mahieu Garbeldonck – Renten – SAP 396
--

Compareerde in persone **Caerle Hereman** ter eener zyde
Ende **Robyne de wedewe van Mahieu Garbeldonck** gheadsisteert met Robert dufluck in desen haeren bystaenden man ter andere te kennen ghevende hoe dat zy veraccoordeert zyn by tusschenspreken ende interesse van mijn heere den pastoor van Onse Lieve Vrouwe ende bailliu deser sede metgaders andere goede lieden met eeren raeckende de pretensien die de voroseide wedewe pretendeerde ten laste vande voornoemde Hereman ter cause van het ongheuck ghecommitteert by des voorseide Caerle zoone oock ghenamt Caerle, inden persoon van Mahieu Gaerbeldocnk haeren man upde conditien naervolghende,
Te weten dsat hy Caerle zal doen celebreren over de ziele vanden voorseide Gaerbeldonck eenen eerlicke utvaert met een pont was ende drie achendeel terwe gheconnerteert in broode omme den aermen van Onse Lieve Vrouwe prochie ghedestribueert te worden ende zal hy voorts Hereman de voroseide wedewe ofte de gonne haere actie hebbende ten ougste eerstcommende betaleen vyf ponden groten vlaemsch verbyndende hy Hereman int gonne voorschreven tot bewarenesse ende verzkerthede vande zelve wedewe zynen persoon ende by speciale een zwaerte balere coye ende een roo schillede coye hem toebehoorende
Omme by ghebreke etc. met clausule van condemnatie ende wysdom executie contrarie naer style
Belovende voorts beede paertien nu noch nimmermeer elcanderen ter cause voorseit yet te vraughen noch molesteren
Belovende oock dan zelve Hereman zynen voornoemde zoone te doen schuwen de presentie vande voorseide wedewe zoo voor hem enighsins moghelick wert.
Actum present Andries Rebault ende Jaecques Baert, schepenen den xvijde juny 1618

19 juni 1618 – 't Papelangemeersstraatje – Renten – SAP 396

Jan van Houcke filius Jans en Mayken zyne huusvrouwe
nemen een lening op bij **Jan Berteloot**
verbyndende daerinne een huys ende erfve daervooren ende achter lighende besloten met haeghen -
staende ende ligghende upde westzyde vande Pottestraete van noorden an
tPapelanghemeerschstratgen -
van zuuden ende westen Nicolais Babelaere causa uxoris -

21 juni 1618 – De manslag op Athoine Gakiere – Renten – SAP 397

Alzoo den ampman deser stede met **Antheunis Winnerbroot** wetschepene, causa officij gheinventariseert hadde opden xvijiden deser maent juny de beesten, groene vruchten ende andere mueblen ende catheylen wesende ten huysse ende hove van **Christiaen de Joosy**, landsman wonende inden Edewaerthouck alhier, ter cause van de manslach by hem Christiaen gheommitteert inden persoon van **Anthoine Gakiere** ten daeghe voorseit ende dat de zelve opgheschreven ende gheinventariseerde besten, vruchten, mueblen endecatheilen niet wel bewaerelick en waren dan ten grooten ende excessive costen ende dat omme de zelve t'ontgaene de huusvrouw vanden zelve Joosy ten desen present verzochte ontlseghen te zyne vande costen vande dienaeren byden voroseide ampman ten voroseide huuse ghestelt tot bewaerensse vande zelve goedynghen ende dandere die conforme den placate ten zelve fyne zouden moghen ghedaen werden, zoo eist dat de zelve huusvrouw omme daertoe te gheraken, heeft doen compareren Robert Schrevele in persooone den welcken hem ghestelt ende gheconstitueert heeft boorghe ende principal zoo hy doet by desen voor alle de zelve gheinventariseerde goedynghen omme in ghevalle van tervremden, verporren, veralienieren ofte consommeren van de zelve ofte patie van dien de zelve ofte de weerde vandien op hem teverhaelen ende recouvreren telcx rechte
Actum present Guillaume Floor, burghmeesters ende Andries Rebault, schepenen den xxjste juny 1618

25 juni 1618 – Verkoop van huis in de Noordstraat – Halmen – SAP 367
--

Ten halmdaeghe xxv juny 1618

Pieter Ellieul over Chrisitaen ende Maeycken zynne kynderen, heeft ghecocht

jeghens **Christiaen de Vynck, Jan de Langhe ende Adriaen van Bouchoutte**, ter cause van hemlyeden huusvrouwen metgaders jeghens de voorseyde Vynck als voorschreven vande kynderen van **Adriaen Dupluy**

al tsaemen aeldynghen van de wedwe van **Jan Huusyn**

een huus metter erfve ende alle catheylen daer mede ghaende,

te weten een coutse inde kucken ende een dyzeken

met gaders een ander coutse boven opt voorcamerken ende een cleen gaerderoopken,

vorts wortelvast, naghelvast ende cavelvast,

streckende van vooren **ter Noortstraete**

achter waerts tot der erfve van Cornelis van Bethелеem

van noorden tyfverstraetken

van zuuden Andries Rebaut

van oosten den voorseyde Noortstraete voor de somme van zessentwintich ponden grooten

vlamsch van principaelen coope, vichtien ponden aprsisi voor elcke vercoopers huusvrouw

ten hoofcleede waer inne de voorseyde kynderen heffen moeten hemlieden deem eùùers tpt

distributie van de voroseyde vercoopers ij schelen ende te goedtspenninck twaelf ponden

parisis ter lyfcoope

te betaelen

tvoorseyde hoofcleet promptelick ende ghereet ter erfvenesse

ende nopende de principaele penninghen de helft van ghelicke ghereet

ende dander helft binnen een jaer naer date van de erfvenesse,

wel verstaende dat tvierde van de zelve principaele penninghen zal blyven onder den cooper

ofte blyver rentegewijs op den pennynck xvj de

ghehipothequert op de voorseyde huus ende erfve

beginnende cours te hebben deen helft vanden tyt van Baefvemesse vorts
ende dander helft van dien dach is een jaer blyfvende tvoorseide huus ende erfve verbonden
in handen vande vercoopers,
in verzeckerheyt van tlaste paiement,
Vorts zuuver ende onbelast
gherreserveert van tscheeren grondtrente
die de vercoopers ghehouden werden te zuuveren van verlopen tot de daeghe van den
erfvenesse ende vorts ten laste van de cooper
wesende noch in heure tot half maerte naerstcommende zonder meer blyvende de zelve
jaerschaere ten proffytte vande vercoopers ende dit al boven drye ponden aprisis ten proffytte
vanden disch van Ste. Bertens ten laste vande blyvere
aldus ghedaen ende ghehalmpt over erfve ten voorseyde halmdaeghe te weteneen coopers in
het part en deel van Jan de Langhe ende zynne huusvrouwe metgaders int deel van Adraien
van Bouchoucke es hebbende elck een vierden van den voornoemde huuse ende erven ende
gheraekende dandre twee deelen zijn de coopers maer gheerft op den xxij juny 1618
present burchmeesters ende schepenen ende midts desen tgheeele huus ende erfve ontrent ten
profitte in die qualiteyt als vooren

SAP120D - nummer 123

7 juli 1618

Intendit omme Rougier Speirlaken, heescher jeghens Osten Pardouf, verweerder
dienende voor burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe
Inden eersten es warachtich dat den verweerder jeghens den heescher ghecocht heeft eenen
doelstock
in pryse van xxxj pond xij schele te weten een jaerdach vande leverynghe en een jaer welck
jaer gheexpereert es den xxvij meye 1618.
Ende alzo den heescher den verweerder betrocken heeft om thebben hanslach
vande verweerder ende den verweerder de selve coop ghelochent heeft -
es de heescher by ulieden myne voornoemde heeren gheadmiteert ter preuve
omme te doen blycken dat den verweerder den zelve doelstock heeft ghecocht voor de
voorseyde
somme te xxxxj pond xij schele,
alles volghende de coope ende contract
Omme welcke preuve te doen believe myne voornoemde heeren te hooren ende examnieren
by solemnelen eede de persoonen alhier te maerge staende -
Franchoy van Hille - Jan Erckelboudt - Jacques Wydoot -
of zy niet by ende ontrent ghewees thebbben als de verweerder den zelven doelstock
inde voughen ende manieren alzo niet ghecocht en heeft ende oock ontfanghen tzyen
contentemente.
Mydts welcken de heescher concludeert - tendeert ten fynen dat den verweerde by ulieden
mijne voornoemde heren gecondemneert zal worden inde
betalynghe van de voorschreven doelstock ende inden costen vander justitie vuterlycken ter
tauxatie.

Frans van Hille, landsman, oudt lxx jaeren ofte daerontent -
oorconde ghedachvaert ende gheexamineert upden voornoemde intendit - zecht ende

affirmeert by eede dat sdaegs naer sacramentsdach laetstleden een jaer Osten Pardouf zynde in ghezelschepe met Rogier van Sperilaken, heescher den depositant ende ander idne heerberghe vanden

Zwylande ghecocht heeft jeghens den zelven Speirlaken enen doelstock voor de somme vn xxxj pond xij schele te betaelen binnen een jaer daernaer welcken doelstock hem Pardouf aldaer byden

voornoemde Speirlaken ghelevert

ende by hem ontfanghen weirt danof naederhandt gheschifte ghemaect wiert ende by hem Pradoul gehandteeckent -

twelcke hy Prodoul daeranne zelve op stack ende ende met hem drouch jeghens den danck vanden vercooper - zynde den voornoemde

doelstock byden voorneomde weert ghehouden tot recouvre vande somme van xl schele parsiis upden zelve coop beschreven te lyfcoope behoudens dach

payement

sluytende daermede zyn depositie present Jacques Baert, schepenen udpen xijde hoymaent 1618

Jan Erckelboudt, landsman, oudt l jaren ofte daerontrent, ghedachvaert ende gheexamineert als voren, affirmert by eede by ende

present ghewxeest tehbbbene ten voornoemde daghe naer zyn besten memorie, ten herberghe vanden Zwynlande daer den voornoemde Predoul alhier verweerder

cochte jeghens den voornoemde Speirlaeken heescher, eenen doelstock voro de somme van xxxj pond

xij schele te betaelen binnen een jaer daernaer den welcken hy Prodoul aldaer byden heeschr ghelevert ende byden zelve Pradoul ontfanen weirt

tzynen contentemente ende danof cedulle ghemaect ende by hem Pradoul onderteeckent - de welcke de zelve Pardoul darenaer up stack ende niet weder en keerde

jehgens de danck vande vercooper - zecht vorots dat den doelstock daer ghelevert wiert zonder dat hy depositant verstaen heeft dat den voornoemde

Pradoul vande voornoemde coop zoude ghepervitereert hebben.

sluytende daermede zyne depostiie ten daeghe ende present als vooren.

Ick Osten Bordouf kenne by desen schuldich te zynen an Rogier van Speirlaken de somme van xxxj pond xij schel ende dat van coope ende levrynghe van een doelstock die ick Bordouf kenne ontfanen te hebben tot mynen contente - ic belove te betalen ande voornoemde Rogier ofte den bringher van deesen onthier ende een jaer naer date onderschreven - verschoten te lifcoope xlij sschele parisis behoudens dach van betalynghe payment dies niet an hem zelven in teken der warheyt soo hebbe ick Osten Bordouf min

ghewuenelic hanteken hier onder ghestelt - desen xxlij te mey 1617 -
present Frans van Hille ende andere.

11 juli 1618 – Schulden bij de brouwer – SAP 397 – Renten

Rogier van Speerlaken wonende in de prochie van Godsvelde comparerende in persone ten eender zyde

Ende Daneel Decodts brauwere ter andere

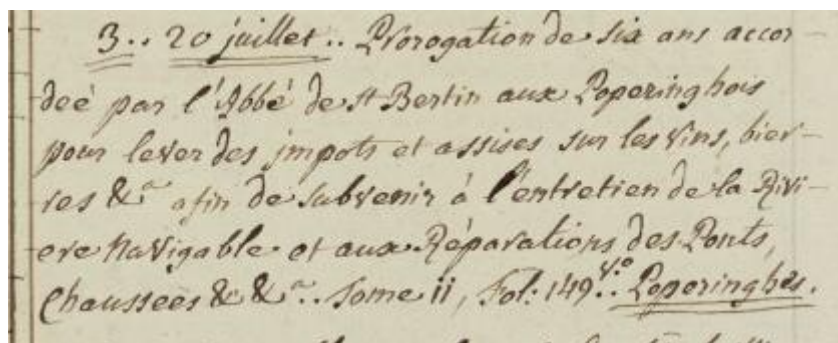
Te kennen ghevende dat hy Rogier voor desen bier ghehaelt ende ghelicht heeft ut de brauwerie vanden zelve Daneel ende een paertie danof gheboorcht ende schuldich ghebleven, zo hy hiernaer noch zoude moghen haelen ende zomtyden een partie van dien schuldich blyven naer de geliefte vnden zelve Daneel

Omme van welcken coop ende leverynghe van biere den zlvn Daneel wel ende ghetrouwelick te bewaeren ende verzekeren, zoo heeft den voornoemde Rogier eersten comparant, daerinne verbonden ende verbynt by desen zyn persoon ende alle zyn goet, mueble ende immeuble – present ende toecomme – gheene ghezondert ncohte ghereserveert ende by speciale een ghemet zaylant wesende vrylandt ligghende inden Schoudemonthouck alhier aboutterende metten noorthende an tlandt van Frans de Berch, twesthende an tlangt van Franchois de Roo, belast in ybleven ten lyfve van Rogier van Lovigne ende Mayken zyne huusvrouw, wesende andersins zuver ende onbelast, Omme by faulte ende ghebreke van betalynghe vande voorseide bieren alreede gheboorcht ende die den voornoemde Daneel hem Rogier hiernaer zal moghen boorghen, de weerde ende prys daeranne te verhaelen ende recrouvreren by heerlicke ende parate executie Consenterende hy Rogier darinne ghecondemneert te zyne dien volghende hebben wy schepenen hier onder ghenoomt, den zelve daerinnen ghecondemneert ende desen tzynen laste ende van zyne voornoemde goedynghen met ghelycken cosnente alsvooren ghewesen executoire zoo wy hem condemneren ende wysen executoire by desen

Actum present Nicolais Beeke ende Jaecques Baert, schepenen

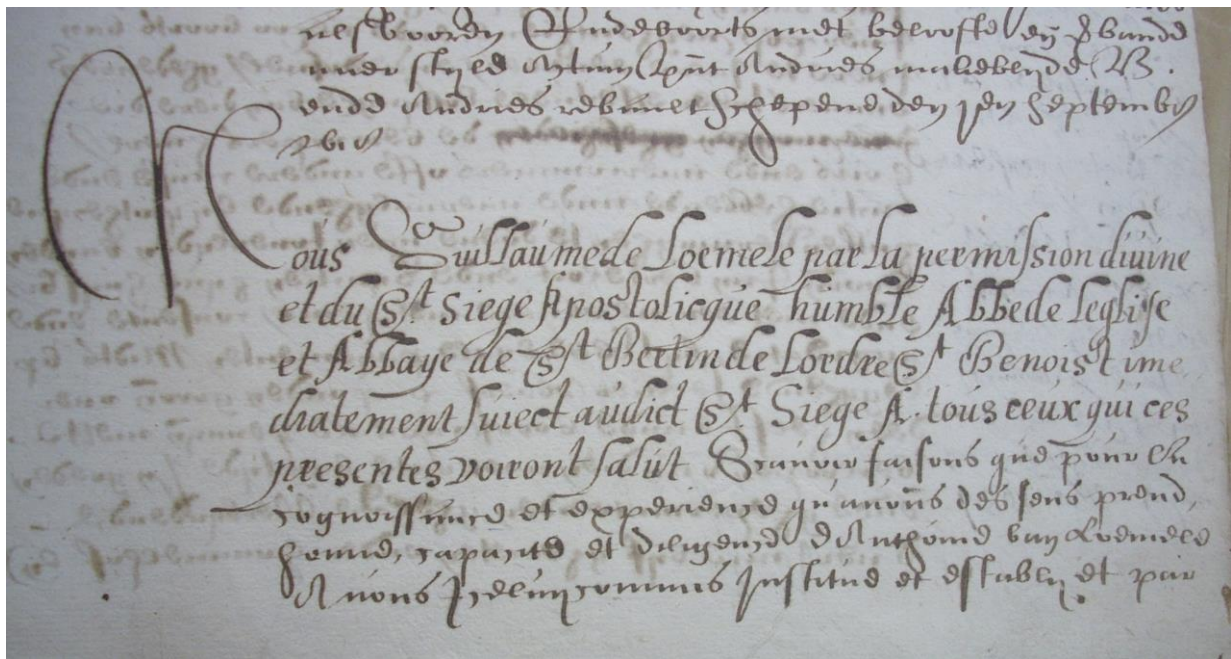
Desen xjde july 1618

20 juli 1618 – Cartularium St. Bertin

30 juillet.. Prorogation de six ans accor-
dée par l'Abbé de St. Bertin aux Poperinghous
pour le payement des impôts et assises sur les vins, bières
et autres afin de subvenir à l'entretien de la Rivi-
ère navigable et aux réparations des Ponts,
Chaussées &c.. Tome II, fol. 149.⁴ Poperinghe.

23 augustus 1618 – Franchois van Waelscapele, baljuw van Poperinge - Renten – SAP 397

Nous, Guillaume de Loemele
 par la permission divine et du Saint Siege apostolicque –
 humble abbe de leglise et abbaye de Saint Bertin de l'ordre St. Benoist imediatement sujet
 audict St. Siege
 A tous ceux qui ces presentes voiront, salut
 Scavoir faisons que pour la cognoissance et experience qu'avois des sens preud homme
 capacite et diligend **d'Anthoine van Loemele** avons iceluy commis, justice et estably
 et par ces presentse commetton, justitions et etablissons
 bally de notre ville et siegneurie de Poperinghes
 luy donnant propre dextercher ledict estat aux honneurs, gages, proffictes ent emoluments
 appartenants et en depandans selon quat exerche et profit **Franchois van Waelscapele**
 son beaufrère jusque a present
 en vertu de semblable pouvoir
 lequel nous amillons cassons et revoyons par ces presentes -
 desirant ledict Waelscapele promiunon a aultre officie –
 mandans a noz bourghmaitres, echevins, conseil et tous aultres nos justices officiers et sujets
 qui ce regarderat
 que chascun endroict son admette ledict van Loemele a l'exerchice dudicte estat luy porte
 lhonneur de denb et toute faveur - ayde et assistance –
 ayant prestè le ferment pertinent en nos mains
 et en celles de notre conseil le jour de l'expediton des presentes –
 donnees en nostre hostel abbatial de Ste. Bertin –
 le vingt troisiemes d'augst seize cents dixs huict
 sousigné notre seel et figné des secretaires de notre dict eglise et abbaye
 sygne cochet secret Charles de Miramont sec et sellee du seel dudict abbe en ciere vermeille
 endante en double queue de parchemin

23 augtuus 1618 – Een man van wapenen – Renten - SAP 396 - Folio 297

Comparerende in persone Clais Michiel - jonckman te huwen zynde nietmin zyn zelfs als
 wesende man van wapenen onder de compangnie vande prince de baronson volghende zyn
 passeport ten passereren van desen ghesien -

hij verkoopt aan Jan Wyts een rente -
en stelt al borg verschillende landen in de Hagehbaerthoek.

1 september 1618 – Donatie inter vivos aan de Sint Jankerk - SAP 396 - Renten

Pieter Hausteen filius Frans ende Perone zyne huusvrauwe
comparerende in persone -
hebben ghecedeert ende upgehreghen - cederen ende draeghen up by desen -
ten proffyte oorboire ende behouwe vande **kercke van Sint Jans deser stede** -
ter acceptatie van **Guillaume Floor ende Jaecques Melis** als kerkmeesters vande zelve kercke
in eighendomme ende proprieteit by vorme van donatie inter vivos alzulck recht - cause ende
actie als hemleiden competereert ande helft van een huys ende erfve daermede gaende -
staende ende ligghende up de **Yperdamcouthere** -
binnen deser stede danof dander helt toebehoort Willem de Rycke –
by coope jeghens de voorseide Pieter ende zyne huusvrauwe - comparanten metgaders een
vierendeel xvj roeden hommelhof - emmers de gherechte helft van dien - ligghende ant
Streckstraetgen -
streckende zuud ende noord - tzuuthende tzelve straetgen - de westzyde Chrispiaan Moenaert
- doostzyde joncker Pieter vande Stichele -
den voornoemde Pieter Hausteen comparant ghesuccedeert byden overlyden van Jan Samson
- belast tzelve hommelhof in zyn advenant van een rente van xij pnd parisis by jaere ende
couterrente als van ouden tyden -
met rechte de voornoemde cedenten competerende vande baeten ende proffytten danof
ghetrocken ende ghepercipiirt by Robert du Fluck ende andere ghebruyckers van dien
totten daghe van heden naer tbevynndt –
authoriseerende toedien dezelve eerste comparanten ende committerende Jaecques van
Beveren ... ende elcken zonderlynghe toogher deser - omme over ende uter name van
hemlieden comparanten voor de wet deser stede ende hemlieden danof te ontuten ende
ontervven ende daerinne te ervven de voornoemde kerckmeesters over ende ten proffyte als
voren met alle solemniteiten daertoe verheescht ende dat by title van donatie inter vivos
als vooren -
Actum present Andries Makeblyde - burghmeester ende Andries Rebault schepenen
den jsten september 1618

3 september 1618 –

SAP 120C - nummer 105
Processen - boeten 3de september 1618
Inendit omme joncker Franchois van Waelscappelle, bailliu deser stede van Poperynghe ende
in dien qualiteyt heescher jeghens Guillaume de Bul, verweerder
dienende voor myne heeren burghmeesters ene schepenen der stede van Poperynghe voroseit.
Inden eersten resumerende dheescher zynen heesch acquid acta - ghemaect - heeft hy den
zelden ghetendeert ten fyne den verweerder zoude ghecondemneert
zyn in tverbodt van zyne herberghe den tyt van eenen jaere, metsghahders inde beoete van
hondert guldenen - tappliqueren volghende tinhouden vande statuute,
daernaer hy hem refereert, tzelve alsnu houdende voor emply, ter oorzake hy behouden es
zeker tonne biers inghedaen te hebben zonder daer af billiet vande
tresorier te lichten.
ij
Ende alzo den heescher naer sverweerdens denegatie daer uppe gheadmitteert es ter preuve.

iiij

Beliefve ulieden heeren te hooren ende op eedt t'examnieren de personen alhier ter marge staende - Guillaume Floor burghmeesters - Claeys Babelaer - Cornelis Pierens, tresorier - of zy niet en hebben gheest ten huuz ende herberghe van de verweerder hem vraghnde om i nzynen kelder te gane - ende visitatie te doene wat bier dar inne was.

iiij

Of dien verwerder tzelve gehhoord niet en es in zynen keler ghegaen latende de deure achter hem ende hem zelve daerinne slutende.

v

Ende of niet warachtich en es dat hy verweerder daer vut commende, heeft toeghelaten dat de ghemaergineerde tot het doen van heurlieden officie - ende cisitatie inden kelder zouden gaen - zoo zy met den verwerder inghegaen zyn.

vj

Alwaer zy ghevonden hebben eenen cant daer meer dan taelf stopen biers op as.

vij

Ende vraghende of hy verweerder gheen bier meer en hadde - zeyde dat neen.

viiij

Dat zy dar naer ghevonden hebben een tonne ligghende langhs de gautier ende anders danmen in costume es tonnen met bier te legghen.

ix

Dat den verwerde continuelick voro de zelve tonne was stande, schynende de zelve te wilen decken.

x

Tot welcke tonne de heescher comende - vraeghende wat in de tonne was - den verweerder daerop zegghende datter een vol tonne ofte cant was ende de zelve ghekeert zynde, hebben die ghevonden gheheel vol bier, noch al versch wezende, waer af hy gheen billiet connende tooghen - zeyde dat hy daer af gbllet ghehadt hadde van over zeker daghen te vooren.

xj

Of niet warachtich en es dat sverweorders huusvrauwe ghegaen es naer den ghemarginerden - Cornelis Pierens -

ziende dat den heescher apparent was de tonne vut te doen wercken - hem biddende dat hy zoude willen eenen nderen dach van thalen van de billiette stellen ende te kennen gheven omme de zelve fraude te beter te bedecken.

xij

Te hooren den ghemargineerden alsnu of den verweerder van de zelve tonne billiet hadde ende of thalen van tlaetste billiet dar te vooren niet en was gheleden thien of twaelf daghen - emmers tot

verzekerynghe van dien - verzouckt dheescher dat den ghemargineerden exhibiert zyn bouck ten fyne van inspectie daeruppe ghenomen te zyne by U heren.

xiiij

Waer by dheescher by laste vande ghemargineerde - den voornoemde Floor ende Babelare voroseit - inde qualiteyt als burghmeestr ende schepene heeft de tonne ghedaen vut wercken - die ligghende in de schepencamer dezer stede.

xiiij

Tot breder versterkynghe te hooren ende op eed ondervraghen de ghemargineerde - Jacques De Smet ende Maillard Van Damme - alhier of niet wacrachtich ende henlieden in goede memorie en es dat zy hebbende sverweorders huuze fagotten gheleyt, den verweerder henlieden

heeft te dryncken ghegheven, zeker zeur ende versleten bier, ende alzoo zy danaf cclachden, zeyde dat hy henlieden patience hebben zouden - midts hy gheen ander bier alsdan in zyn huus en hadde - tweclck was opden vijften augusti laetsleden.

xv

Ende de voornoemde eerste ghemargineerde met den heescher visitatie doende opden xvij zoo inde de zelve maend laetsleden hebben ghvonden den voornoemde cant met jj ofte meer stopen biers ende de voorseide gheheele tonne ook.

xvj

item dat den verwerder ghevraecht zynde by dheescher wie den brauwer vande zelve tonne was, zeyde de zelve ghecommen te wezen van Pieter Vandamme.

xvij

Ende al weckke dheescher verstaet dat den verweerder gheincurreert heeft de zelve boete ende verbodt tenderende tot condemnatie inde zelve

met decosten ende vervolghe ter tauxatie, imploratie ende protestatie naer style Enqueste ghehouden by Jan Maseman, schepene

upden intendit ghedient van weghens den bailliu causa officij heescher

- jeghens ende ten laste van Guillaume de Bul, verweerder upden iijde september xvjc xvij

Guillaume Floor, burghmeester vande wet ende Nicolais Babelaere, schepene deser stede,

oorconde, ghedachvaert ende gheexamineert upden voorseide intendit,

affirmerenby eede, elck respectiuelick t'inhoudt van de derde, vyfde, vj, vij, viij, ix, x ende xij artickelen vanden voroseide sheescher

intendit inde vorme ende manieren warachtigh te zyne, ghereserveert alleenelick dat zy niet en hebben den verweerder hooren jeghens den heescher

zegghen dat de tonne bier ghementionneert byden voorsieden

thiende artikcel een ydel tonne ofte cant was.

Zynde tsurplus vandien elve articlen gheheel warachtich. Upt zestiende article zegghen dt den verweerder ghevraht zynde byden heescher wien den

brauwere was daer hy de zelve tonne bier hadde doen haelen, daerup gheen andwoorde en gaf, niet jeghesntaende dat den heescher hem tzelve ten drie

ofte vier stonden vraechde - hebbende nietmin sverwerders huusvrauwe daertoe ghecommen zynde, hooren zegghen dat tzelve bier

quam vander huuse ofte brauwerie van Pieter Maerten

Sluutende hiermede haerliden dispositie.

Jacques Desmet, sheeren dienaere, oudt xxvij jaeren fote darotnrent, ghedachveaet ende gheexamnineert alsvooren, affirmeert by

eede dat hy met Jacques Babelaere, brauwere ghehaelt heeft ten veerzoucke van Guillaume de Bul - eene tonne bier inde brauwerie van Pieter Maerten,

twalfve zoo xij daeghen na de tonne bier by den voornoemde intendit vermelt - achterhaelt was, de welcke zy inden keldere samen

ghebrocht ende gheleit hebben upden gautiere aldaer daertoe voughend ddat hy depositant ende Maillaert van Damme, sdaechs voor het inwercken

vanden zelve biere waeren ten huuse vanden voornoemde Bul, daer zyn houdt gheleit hebben ende dat dezelve Bul henlieden

groot bier gaf te dryncken dat tamelicke zeur ende cersleten was - zegghende hy Bul dat hy alsdan anders gheen bier inne en hadde.

Smuutende daarmede zyne depositie.

Maillart van Damme, sheeren dienaere, oudt xxvij jaeren fote daerontrent, oorconde, ghedachvaert ende gheexamineert als ooren -
 affirmeert by eede t'inhoudt vanden xiiijsde article vande voroseiee intendit warachtich te zyne
 ende dit gonne derby ghementioneert ghebeurde
 'sdachs eer tdoode lichaem van Cornelis van Bethlem gheschauwet wiert - zonder den justen
 dach onthouden t'hebbene.

Sluytende daermede zyne dispositie.

13 september 1618 –
 Jooris de Cassel,
 ongeschoeide Karmeliet
 – Renten – SAP 397

Alzoo meester **Jooris de Cassel** hem begheven hebbende in religione inde ordre vande **ongheschoede carmelyten** binnen de stede van Parys, voor tdoen van zyn profes aldaer by vorme van testament ghepasseert voor notarissen den **xden juny xvjc achtiene** laetstleden ten passeren van desen ghesien –

ghedisponneert hadde van zyne tydelycke goedynghen, zoo ten proffyte van zyne hoirs ende erfghenamen als andersins ende dat ten eynde van dien **Vincent Ponnaert** ghetrauwet hebbende **Cathelyne** de zustere vanden voornoemde meester Jooris, testamenteur, apparent was in processe te treden jeghens **Jan Cassel** oock broeder vanden zelve testamenteur ende Cathelyne voorseit, ter cause vande lesie in zyne partie heriditaire hem byden zelve testamente ghedaen ende ghecauseert contrarie de costumen locale van de plaetse vande gheleghentheit vande immueble goedynghen by de voorseide testamente vermeldt ende den placcate van haere hoocheden vanden jaere xvjc elfve zoo hy ponniert mainteneert, zoo est dat de zelve Ponnaert ter cause als vooren ter eender zyde ende den voornoemde Jan de Cassel ter anderen, beede ten desen present, tot aflegghen ende verhouden vanden voorseyden apparenten tgheschille ende processe daer kende de goedynghen vanden voorseiden testamenteur onderlynghe vereenst ende veraccordeert zyn als dat den voorseide Jan de Cassel volghen ende betaelen zal anden voornoemde Ponnaert voor ende in afcoope van alzulck recht van succesie als hem zoude moghen competeren ande muebles ende immuebles goedynghen vanden voornoemde testamenteur de somme van vier hondert gulenene van xl gulden vlaemschen munte tstick eens die den zelve Jan de Cassel belooft heeft ende belooft by desen, te betaelen anden zelve Ponnaert –

te weten twee hondert guldenen ghereet ende de resterende twee hondert guldenen over de vulle bealynghe te kersmisse naestcommende, boven vij schele parisis te godspennynck ende vier stooen wyn ter tafele

Waervooren **Cornelis Pierens**, medecomparant hem ghestelt ende gheconstitueert heeft boorghe ende principale in solidum ende houden excussie renunchierende van theneficie van dien ende op de belofte byden voorseide Jan Cassel ghedaen hem dannof t'indemneren ende garranderen jeghens elclien daer ende zoot behooren zal.

Scheedende hiermede den voornoemde Ponnaert ut de voorseide successie ende laetende de zelve, zoo verre hem raect ende voorder niet ende zonder prejudicie van alle andere die eenich recht van hoire ande goedynghen vanden voornoemde meeser Jooris testamenteur zouden moghen pretenderen ende laetende de zelve gheheelick ende zonder eenighe reserve ten proffyte vanden voorseide Jan de Cassel omme by hem te ghebruycken ende danof te disponeren als van zyn eighen ende propre goet,

Actum present dheers Andries makeblyde ende Guillaume Ferou, burghmeesters

Den xijde september 1618

18 september 1618 – Verkoop van een huis aan de pastorij en in de Gasthuisstraat – Halmen – SAP 367

Ten halmdaeghe xvij september 1618

Augustyn van Damme heeft ghecocht jeghens de wedwe van Jan vande Goosteene ende jeghens Claeys Devos doude, als voocht ove de kynderen vande voroseyde wedewe ende oock haeren bystaenden man

Een huus, erfve ende catheyl stande ende ligghe inde Ghasthuusstraete deser stede met alle zyne toebehoorten, mortelvast, naghelvast ende cavelvast metghaeders twee coutsen daer mede gaende ende beede de wynckelen metter erfve onder ende achter tvoorseyde huus, alsnu bewoont by meester Maillart Stalen

Streckende de erfve zo die afghestopt es van vooren ter straete,
achterwaert totter presbyterye van Ste. Bertens ,
van westen derfve vanden ghashuuse ende Jan Denys
van oosten Gillis Mazeman

belast tvoorseyde huus met xvj ponden over de recoignissance vande westmuer staende een deel op de erfve vanden voorseyde ghashuuse ende in thien ponden parisis tjaers den heer metghaeders eene losrente van twaelf ponden parisis jaers ten proffytte van Vincent Roens vorts zuuver goetd ende dat al om xxx pnd parisis te godtspenninck, met noch een albertus voor een hoofcleet

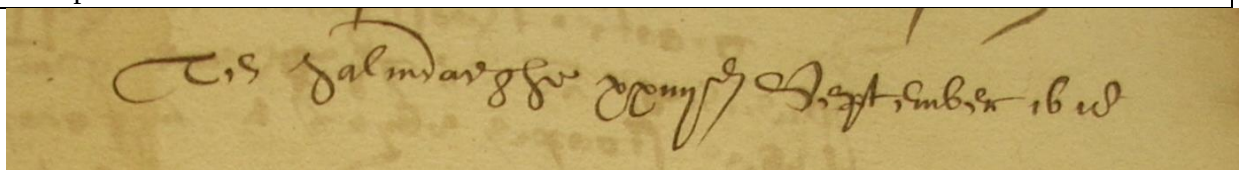
xxxschele parisis voor de kercke van Ste. Bertens

Item xxx schele voro de naermen inde voorseyde kerckie

Te lijfcoope vj pond parisiis ende van pirncipaele coope de somme van vijfentzeventich ponden grooten vlams al ten laste van den cooper ende es noch in hueren van half maerte eerstcommende in drye jaeren voor lxij pond parisis tjaers

Aldus ghehalmpt over erfve dach ende daete als vooren

24 september 1618 – Broeder Joris Cassel - - Halmen – SAP 367

Ten halmdaeghe xxijij september 1618

Cornelis Pierens heift ghecocht jehens **Jan Cassel** in zyn particulier ende oock als machtich over Chaerles Gallopin executeur vande testamenten van broeder **Joris Cassel** religieus int convent vande carminitten te Ste. Germain neffens Parys by procuratie speciale ghepasseert voor notarsissen binnen der stede van Ste. Omaers ghedateert vande xxste deser maent van september 1618 – te passeeren van desen ghezien ende ghelesen

Te weten vier ghemeten ende iij roeden elstlant dannoff de catheylen daer op staende den voorseide Pierens tebehooren ligghende inden Oosthouck van Popereynghe in drie reken neffens anderen streckende zuut totten elsten van weduwe Guillaumes Beuden ende Jacob Lodyck ende dander twee reken streckende metten west-hende opde Rambouts dreve – toostehnde maillaert vander Slyppe – de noorthende jehens thelst van Mijnheer Henderick Gheyselbrecht

Item een half ghemet ende xx roeden elstlant de catheylen competerende den vooreide pierens, coopere, ligghende inde nEdewaerthouck deser jurisdictie – streckende metten westhende Roobaertsbeeke – de zuutzyde de hofstede van Maley Vandevoorde – de noorthende thelst van Jan Baelden tYper – toosthende de kynderen van Franchois Keerne ende es ghegheven omme xij schele parisis te godtspennynck

Zes ponden parisis te lyfcoope ende van principaelen coope drye hondert ende tachtentich guoldenen

Te betaelen deen helft ghereet ende dander helft te kersmisse naestcommende

De loopende jaerschaere pacht vallende te Baefmesse 1618 tscoopdes proffytte

16 oktober 1618 – Processen SAP 121A

up den xvj octobere 1618 present tcollege vande wet

Pieter Braes, ghebooren van Dorneken; oudt xxx jaeren ofte daerontrent, bourattewercker van zynen style, *Borat of bourat - stof - een mindere soort van sajete -* ghevanghen ghevraecht ende gheexamnieert - zecht zyn ambacht gheleert t'hebbene tot Dorneken – *Doornik* - met de wedewe van Pieter Honore inde prochie van Sinte Margriete, hebbende laetste de zelve styl

ghedaen inde stede van Amiens, van waer hy vertrocken is over een half jaer naer Tours in Touraine omme werck te zoucken, zynde van daer ghecommen naer Calais ende van daer over iij ofte iiij daghen naer Duynckercke zonder eenich handtwerck ghedaen te hebben omme zyne cost te winnen - gheduerende dit laetste half jaer - nemaer hebbende zyn broot ghebeden by faulte van wercke - zecht dat de lytteeckens bevonden op zynen rugghe ghecauseert zyn deur de ruydicheyt van het stroy daerup hy gheslaepen heift ende niet vande roede daarmede hy ghegheesselt zoude gheweest hebben, twelcken hy expresselicke ontkent - zecht oock dat hy Jan du Vau, zynen medeghevanghene ghevonden heift tot Duynkercke metten welcken hy van daer ghecommen is tot binnen dese stede - ghevraecht of hy heift eenighe attestatie van zyn voorgaende woonste ende compertement - zecht dat neen.

Burghmeesters ende schepenen ghehoort hebbende den heesch ende calaigne byden bailliu causa officij ghemaect ten laste vanden voornoemde Pieter Braes hier jeghenwoordich - hebben ghewesen ende de zelve ghebannen ende bannen hem by dese vuten lande ende graefschepen van Vlaenderen den tyt van zeven continuele jaeren - daervut te scheiden binnen derden daeghe ende buuten deser stede ende jurisdictie binnen zonneshyne - verbiedende hem daerinne te keren - hanghende den zelve tyt - up pene van gheeschelinghe ende dobbel ban - ghepronunchiert in ghebannen vierschaere
den xvjde october xvjc xvij.

De volgende akte is in het frans opgesteld.

upden 16 october 1618

Frans Torel prisonnier e- 24 jaar - geboren van Ryssel - verver van zyn styl - ghehoort burghmeesters ende schepenen den heesche ende calaigne byden bailliu ghemaent ten laste vande voorseide Frans Torel ende up als ghelet hebben gheordonneert ende ordonneren den zelve Frans by desen te vertrecken buuten deser stede ende jurisdictie binnen zonneshijne - verbiedende hem daerinne meer te comen ten waere met pertinente attestatie - erkende zyn leven ende comortement up correctie
actum den xvj octobere xvjc xvij

18 oktober 1618 – Vernieuwing vande wet en de raden - SAP 435 - Folio 50 verso
--

De wet deser stede vernieuwt by myne heer den abt van Ste Bertins, heere deser stede, upden xvijden octobris 1618

Burghmeester vande commune - Andries Makeblyde

Burgmeester vande wet - Guillaume Floor

schepenen:

Jan Fobert - Nicolais vander Doene - Andries Rebault - Jaecques Wyts - Christiaen Mannen - Jan Bollaert - Maillaert vande Goosteene - Franchois Folcke - Jan Folcke - Jan vande Slype
Tresorier - Cornelis Pierens

Raden deser stede vernieuwt by burghmeesters ende schepenen upden xix en octobris 1618
Cornelis Pierrens, tresorier - Pieter vnden Peerbome - Guillaume Rouveroy - Jacob Roelens - Nicolais Babelaere - Jan Denys - Loys vande Goosteene - Franchois Keerne - Jan Makeblyde - Jan Mazeman - Pieter van Daele - Jaecques Baert

Quartier vanden berecht van tcollegie vanden wet ghemact ten voorseide daeghe - xix okober 1618

1° Andries Maekblyde, burghmeester vande commune - Christiaen Mannen - Jan Verslype

2° Nicolais vander Doene - Jan Bollaert - Maillaert vande Goosteene

3° Guillaume Floor, burghmeester vande wet - Jaecques Wyts - Jan Folcke

4° Jan Fobert - Andries Rebault - Frans Folcke

Refectiemeesters ghecooren ende ghednomeert by burchmeesters, schepenen ende raden deser stede upden xx octobris 1618

Christiaen Mannen, schepene

Guillaume Rouveroy, raedt

Contrerolleur - Nicolaes Babelaere

Andries Rebault ende Christiaen Mannen, refectiemeesters vanden voorgaenden jare zyn ghetauxeert by wetten ende rade nover haerlieden gaige ordinaire elck xij pond parisis ende ter cause vanden dienst extraordinaire ghecauseert deur de lastige ende zwaere wercken ten zelve jaere ghedaen elck xlviii pond parisis - maeckende tsamen jc xx pond parisis

Guillaume Rouveroy als contrerolleur vanen zelve voorgaenden jare is ghetauxeert xxiiij pond parisis

Nicolaes Babelaere als gaugierder vande wynen ende bieren is ghetauxeert ter cause vanden dienst by hem int bedienen van tzelve officie ghedeurende tvoorleden jaer ghedaen - xij pond parisis

23 oktober 1618 – Verpachting van de stederechten - Subalterne wetten - SAP 435 – folio 52
--

Verpachtynghe vande stederechte voor den tyt van een jare innegaende xvij octobris xvjc xix ghedaen upden xxiiij octobris xvjc xvij

Den pacht vande calcyde is ghebleven up Pieter van Stavele voor de somme van lxx pond
Den pacht vanden ghebranden wyn es ghebleven up Andries Rebault voor de somme van lxxvj pond

Den pacht vande assyse opde azyn es ghebleven up Antheunis Cathoire voor de somme van Lxij pond

Den pacht vande assyse upt seysere, meeyken ende clarette es ghebleven up Caerle de Weert voor de somme van xxij pond parisis

Notable deser stede ghecooren by burghmeesters ende schepenen upden ixde novembris 1618
Dheer Andries Makeblyde, burghmeester vande commune - Jan de Schottere - Gillis de Roode - meester Jan vander Fosse - Franhois van Beveren - Jan Wyts - Matheus Trystram - Clais devos - Ghilein van Elstelande- Nicolais Beeke - Frans Pierens - Caerle van Renynghe - Jaecaques Melis - Augustyn van Damme - Renault Meerlebeck - Jacob Deberch - Bouduin Beuten - Jan Rouveroy - Jacob Verslype - Franchois Hancx - Jan Bouve - Pieter Diedeman - Ghelein vander Marle - Jacob Wanten

26 oktober 1618 - Zorgcontract – Halmen – SAP 367

Alzoo **Jaeneken de wedewe van Gheleyn de Bouve**

haer bevyndt oude ende impotent

als vande oude van omtrent de lxx jaeren,

niet meer kennende haer cost winnen ende bejaeghen,

oock mede de swaericheyte van haer incommende ghoedynghe

waer duere zoude mochte vallen in benautheyt

ende ghepriveert van middel om te leven

So ist dat zo uedelen gheraedich ghevonden heeft

met advyse, consente ende aggreatie van haere kynderen,

te weeten, Mathys Quaghebeur, Abraham Schercousse ende Jacob Clyckthove,

de zelve aggreatie schriftelick onder hemlyeder hantteeken ten passeren van desen ghezien ende gheleesen

te disponeren van haere ghoedynghen,

ende de resterende tydt van haer leven te voleynden,

zo heeft de voorsnoemde wedwe eerst ghecedeert ende opghedraeghen by plock, halm ende ghifte ten proffytte , oorboor ende behouwe van Gheleyn de Bouve, haeren zoone, eerst vierde van twee ghemeeten en half lants ende tachtste deel van alle de drooghe ende groene catheylen staende ter hofstede aldaer de voorseyde wedewe nu woont

Belast de voorseyde gheheele partij van twee ghemeeten ende half in zijn advenante van drye ponden grooten tjaers, wannoff tdeel vande voroseyde wedewe is xvij pond parisis ten proffytte van Clays Devos, noch es de voorseyde wedewe ghehouden te cederen anden voroseyde Gheleyn, haeren zoone ende tzynen proffytte te laeten volghen alle de vruchten die jeghenwordelick zijn in haere scheure gheene ghezondert met noch eene gryse drynckelynck calf voor welck beneficie cessio ende opdrach es den voorseyde Gheleyn als acceptant zijne moeder van nu vort danne ghehouden te onderhouden tzynen huuse van montcost, clederen ende alle ander nodicheden die haer behovuen zullen tot haerder onderhoudt, zoo langhe als godt almachtich haer in levenden lijfven behouden ende bewaeren zal, zo oock met conditie dat den voorseyde Ghelein alle haer schulden betaelen moet gheen ghezondert

Volghens de accorde dannoff ghemackt op de xxvj october 1618

Te weeten an Cornelis Pieteren van tlaeste ghevalen te baefmesse 1618

Iijxxij pond parisis

Item noch andersins van landspachte ix xliij pond

Item an Andries Makeblyde van lantspachte xxxvj pond parisis

Item an Jan Fobert van verhalde wynckelwaere xxvj pond parisis

Item Jan Maerten van winckelwaer xxxiiij pond iij schele

12 november 1618 – Verkoop van huis in de Papestraat - Halmen – SAP 367

Ten halmdaeghe den xij novembre 1618

Jan Questroy heeft ghecocht jeghens Pieter Bottuut ene Mayken Nix zijne huusvrouwe een verbrande erfve ligghende binnen deser stede van Poperynghe ande Papestraete van zuuden ende oosten de presbiterie van noorden ende westen den voorseyde Questroy ende dat voor de somme van zeven ponden thien schellingen grooten vlamsch

Zuuer ghelt

Vorts voor de vercoopers huusvrouwe vj ponde parsisi metgaders vj pond te lijfcoope ij schele de godtspenninck

Al ten laste vande coopere te betaelen by de cooper ter alderheylighen eerstcommende al

teenen payement

Vorts zuuer ende onbelast goet

Dies belooft hij vercoopr de cooper van beede last te gharandeeren ende indempneeren jeghens eenen ieghelycken,

zoo van ghelycken den cooper doen jouysseeren lyber possessie van de proprieteyt

Aldus ghehalmt over erefve den xij de novembre 1618

Present Floor, burchmeesters, Fobert, Doene, Rebaut, Mannen, Wyts, Bollaert ende ander schepenen

Op den 10de november van 't jaer 1618, begon men te sien een grauwsaeme wansterre met eenen langen steirt streckende van Libra tot aen den steirt van den Beer, de welcke op 18 daghen door wandelde 64. graeden. De welcke men oordeelde als een voorbode van de toekomende veranderingen, oorlogen en beweeneelijcke ellenden, die korts hier aen zyn begonst.

Petrus Plancius

https://books.google.be/books?id=9NfVmEMgP2UC&printsec=frontcover&dq=petrus+plancius&hl=nl&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=petrus%20plancius&f=false